

POSTOJNSKI
PREPIH

JULIJ / AVGUST 2019 98 LETNIK 13

OBČINA
POSTOJNA

Furmanski praznik, osrednja kulturno-etnološka prireditev na Postojnskem, zbuja kljub skoraj tridesetletni tradiciji vsako leto znova zanimanje nastopajočih in mnogih obiskovalcev. V sprevodu furmanov z vozovi in s tovari je bila tudi družina Sojer iz Postojne. Živopisana družina na zapravlživčku je prepričala tudi žirijo, namenila ji je tretje mesto. Kočijažu Danilu Sojerju so se pridružili družinski člani: hči Jerneja ter vnuki in vnukinje – Polona, Valentin, Vita, Aleks in Larisa ter prijatelj Damjan.

Delovno poletno brezdelje

Na vrhuncu poletja je vročina popustila, z njo pa marsikomu tudi koncentracija. Delovna prva polovica leta pobere moči in velik del naših občanov te dni brezskrbno uživa na lepšem.

Kljub poletnim brezskrbnim in dopustniškim dnevom, pa delo na Občini in ostalih ustanovah ne stoji. Dela se v Hraščah, kjer poteka obnova in gradnja komunalne infrastrukture, temelje je dobil prizidek OŠ Antona Globočnika, salon Ozbič je prav v začetnih julijskih dneh dobil dokončano obnovljeno zunanjo podobo, javni zavodi pa tudi že snujejo programe za jesen, ki bo s septembrom potrkala na vrata.

Prav pa je, da si poleti, ko se delo vsaj malo umiri, znamo vzeti trenutek zase in ljudi, ki jih imamo radi. Za to ne potrebujemo niti gore denarja niti meseca dni dopusta. Dovolj je že nekaj ur dnevno, da svoje misli preusmerimo na tiste lepe preproste stvari, da se odklopimo od vseh motečih elementov in preprosto uživamo.

Ustvarjalci kulturnega dogajanja, športni in turistični delavci ter ostali predstavniki nevladnih organizacij so tudi letos na Postojnskem poskrbeli za tiste, ki vsako leto znova ugotovijo, da ne vejo, kaj bi počeli med poletjem. Športne počitnice, letovanje, delavnice, sprehodi, druženja, postojnska plaža, da o prireditvah, ki skoraj vsak večer polnijo središče Postojne niti ne pišemo. In če ob vsemu dogajanju ne najdete ničesar po vašem okusu, pogledjte še onkraj občinskih meja. Tudi sosednje občine Vipava, Ajdovščina, Logatec, Cerknica, Divača in Pivka so pripravile zanimiv poletni program in zagotovo bodo veseli tudi obiska naših občanov.

Tudi pri prireditvah pa smo z mislimi že v jeseni. Prva septembrska sobota bo v Postojni v znamenju 19. svetovnega festivala praženega krompirja. Če nam bo vreme naklonjeno, lahko v središču mesta pričakujemo množico ljubiteljev te jedi, in upam, da boste med njimi tudi vi.

Vse dobro,

Igor Marentič,
župan občine Postojna

Iz vsebine:

4

tema meseca:

Aktivne počitnice

11

tu živimo:

KS Hruševje

14

na obisku:

Anton Črnugelj

Na naslovnici: Damjan Poje, Danilo Sojer, Jerneja Sojer Smerdu, Polona Smerdu, Valentin Smerdu, Vita Borsellino, Aleks Borsellino in Larisa Borsellino; fotografija: Foto Atelje Postojna.

POSTOJNSKI PREPIH Postojnski prepil je mesečno glasilo Občine Postojna in je namenjeno obveščanju občanov.

• Naslov uredništva: Glasilo Postojnski prepil, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna; postojnski.prepilh@postojna.si • Glasilo je vpisano v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport pod zaporedno številko 1249 ISSN2232-5298 • Postojnski prepil (Online) ISSN 2536-3905 • Izdajatelj in založnik: Občina Postojna, Ljubljanska cesta 4, 6230 Postojna. • Za Občino Postojna: župan Igor Marentič. • Odgovorna urednica: Ester Fidel • Uredniški odbor: Alenka Čuk, Gabriela Brovč, Mateja Jordan, Marino Samsa • Urednica občinskih in oglasnih strani: Marina Rebec • Lektoriranje: Lidija Mlakar, razen strani Občine Postojna, oglasnih in promocijskih sporočil. • Grafični prelom: Rudolf Z d. o. o. • Tisk: Abakos, d. o. o. • Naklada: 6.400 izvodov. • Glasilo se financira iz sredstev proračuna Občine Postojna in sredstev oglaševanja.

(Poletno) branje

Večina ljudi, tudi tistih, ki med letom komajda utegnejo prebrati dnevne novice ali obvezno strokovno literaturo, ali pa jim za branje leposlovlja zmanjka volje, se za dopustniške dni opremi z bolj ali manj zajetnim kupom knjig. No, v dobi digitalizacije si oni, ki jih čar in vonj orumenelih listov klasične knjige ne premami več, lahko »naložijo« celo polico knjig v drobno napravo in v kovčku prihranijo prostor za druge reči. Priporočil in namigov je dovolj za vse – najbolj zagreti bralci že sami skrbno sledijo knjižni produkciji, poleti pa tudi mediji v pomanjkanju drugih pomembnih informacij namenjajo knjižnim vsebinam in uspešnicam več pozornosti kot običajno. Celo v prijateljskih krogih se pogovori pogosteje dotaknejo knjižnih vsebin. Za mnoge so pomemben vir informacij priporočila knjižgarjev, knjižničarjev, knjižnih blogerjev ali drugih spletnih vplivnežev.

Številni bralci si za brezskrbne poletne dni ne želijo zahtevnega branja in prisegajo na lahkotnejše žanre. Zato ima besedna zveza poletno branje pogosto prizvok lahkotnega branja, »za na plažo«. Vendar podatki o najbolje prodajanih knjigah in knjižničnih izposojah pričajo, da bralci pri izbiri dopustniškega branja posegamo tudi po zahtevnejši literaturi; vse pogosteje izberemo dela domačih avtorjev, ki se v zadnjih letih uvrščajo na vrh lestvic knjižnih uspešnic. Na kupu pa se znajdejo tudi zajetna dela sodobnih klasikov, ki jih želimo prebrati na dušek, a nam ob siceršnjih vsakodnevnih obveznostih in službi zmanjka časa. Vsekakor pa so knjige za večino dopustnikov obvezni del opreme, tako kot kopalke in brisače ali pohodni čevlji in palice.

Branje je užitek. Knjiga nam brezmejno širi obzorja in bogati besedni zaklad ter nas ozavešča in spodbuja k razmišljanju. V družbi z dobro knjigo nismo nikoli sami, saj je dobra prijateljica, potrpežljiva sopotnica, spodbudnica, celo tolažnica. Z nami je takrat, ko nam je lepo – ko se zleknjeni v mreži, na ležalniku ali v gneči na vlaku potopimo v zgodbe, ujete med knjižne platnice, ali pa z njeno pomočjo odpotujemo v oddaljene kraje in neke druge čase ... V slabih dneh nas sprosti, nam pomaga, da pozabimo na vsakodnevne težave. In velikokrat nas že pogled na knjigo ali knjižne ilustracije nostalgичno popelje v otroštvo, v čarobni čas, ko so naše mož-

gančke previhrale zgodbe pravljicnih junakov in je domišljija dobila krila. Z iskricami v očeh smo pričakovali večerne ure, ko so nam starši prebrali pravljico za lahko noč.

Kljub temu romantičnemu odnosu do klasičnih, tiskanih knjig je digitalna tehnologija razmere drastično spremenila. Klasična knjiga je več kot petsto let – vse od leta 1455, ko je luč sveta ugledala prva tiskana knjiga, Gutenbergova Biblija – trdno ostala na prestolu, čeprav so ji ob pojavu raznih konkurentov večkrat napovedovali zaton, po najhujših scenarijih celo smrt. V digitalni dobi bije knjiga novo bitko, saj ljudje vse bolj beremo z zaslonov. Digitalno okolje ima seveda svoje prednosti – med drugim nam omogoča hitrost, večjo učinkovitost in večopravilnost, vendar prinaša tudi nove izzive. Zato je letos spomladi več kot 100 znanstvenikov z vsega sveta podpisalo Deklaracijo o prihodnosti branja v dobi digitalizacije. Med svojimi ključnimi izsledki so izpostavili, da se bralci pri branju zaslona slabše osredotočajo na vsebino in manj poglobijo vanjo kot takrat, ko berejo s papirja. Branje z ekrana naj bi v primerjavi z linearnim branjem prispevalo k zmanjšanju stopnje bralečve empatije. Po mnenju strokovnjakov poenostavljena elektronska besedila tudi spreminjajo navade neodvisnega razmišljanja; linearno branje ga vzpodbuja.

Verjetno se v tem skriva odgovor na vprašanje, zakaj je za branje obsežnejših in zahtevnejših besedil tudi po najnovejših raziskavah še vedno najbolj priljubljen in učinkovit papir. Digitalizacija je dejstvo, ne moremo je zaobiti. Še vedno pa ima vsakdo na osebni ravni možnost izbire med klasičnimi in digitalnimi mediji ter priložnost poiskati ustrezno ravnovesje med tradicionalnim in sodobnim. Zato se nikaner ne počutite preveč retro, če boste vzeli v roke že nekoliko odufano knjigo. Niti se ne obremenjujte, če ste rajši v družbi e-knjig. Pomemben je naš odnos do knjige, njena čustvena vrednost na lestvici naših vrednot. Pomembno je, da si znamo vzeti čas zase in odpotovati novim knjižnim dogodivščinam naproti. Ne le poleti, kadarkoli!

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Tomaž Penko.

Aktivne in ustvarjalne počitnice

Počitnice na Postojnskem bodo tudi letos vse prej kot dolgočasne, saj je na voljo lepo število večinoma brezplačnih programov za otroke. Če so starši pripravljene odšteti še nekaj evrov, pa lahko z malo iznajdljivosti in dopustniške kombinatorike brez skrbi za otroško varstvo pričakajo september. Starši osnovnošolcev prve triade sicer pogrešajo celodnevno varstvo za oba počitniška meseca, a na dodatni občinski razpis ni bilo odziva.

Kakovostni počitniški programi zahtevajo kar nekaj denarja in usposobljenih kadrov. Preko razpisa za sofinanciranje počitniških projektov je Občina Postojna razdelila osem tisoč evrov med Športno zvezo in Zvezo društev Mladinski center Postojna. Tudi letos so nevladne organizacije in javni zavodi predstavili počitniške vsebine v skupni zloženki.

Celodnevnega varstva (še) ne bo

Predvsem tisti starši, ki v Postojni nimajo sorodnikov, že več let opozarjajo, da v občini ni organiziranega celodnevnega varstva med počitnicami. Pobuda, da se v sodelovanju z Občino in lokalnimi organizacijami vendarle poišče rešitev, se je letos zaključila z dodatnim občinskim razpisom, a ta ni bil uspešen. Prijavil se ni namreč nihče.

Martina Ivanovič s postojnske Občine je povedala, da so prek razpisa namenili dodatnih šest tisoč evrov za sofinanciranje celodnevni počitniških programov, pri čemer so izhajali iz prakse občin, ki so po številu prebivalcev primerljive z našo in takšne programe izvajajo uspešno. Ob prispevku staršev za kosilo bi ta sredstva po njenem mnenju morala

zadostovati za izvedbo dvomesečnega počitniškega programa s kakovostnimi vsebinami. »Kadrovskih in drugih pogojev pa Občina ne more zagotavljati, saj za to ni pristojna,« je še pojasnila. Na Občini upajo, da bodo v prihodnjih letih našli rešitev. Društvom predlagajo, da poiščejo primere dobrih praks in se povežejo s sorodnimi organizacijami iz drugih občin.

Večina organizatorjev počitniških programov o prijavi ni niti razmišljala, saj gre za zahteven projekt, ki traja cele počitnice, zanj pa nimajo niti finančnih niti kadrovskih možnosti. »Za kakovosten program bi potrebovali precej več usposobljenih ljudi, ki znajo delati z otroki,« je povedala **Ana Širca z Borea**, ki skrbi za koordinacijo počitniških programov v občini. Prostovoljcev je premalo, poletje pa je čas dopustov tudi za člane različnih društev, ki sicer delajo v dobrobit otrok.

Organizatorica počitnic v Mladinskem centru Postojna (MCP) Tatjana Rant pove (za primerjavo), da bodo za 14-dnevni program porabili letos okoli 3000 evrov, pridobljenih iz občinskih razpisov. Ker je sama zaposlena v MCP-ju, njeno delo v to vsoto ni všteto. Dodaja še, da si bodo

letos morda lahko celo privoščili študentsko pomoč, sicer pa so popolnoma odvisni od prostovoljcev.

Športna zveza Postojna

Najdaljšo tradicijo počitniških dejavnosti ima Športna zveza Postojna, saj je skozi dve desetletji razvila bogat, skoraj mesec dni dolg program pestrih aktivnosti. V zadnjem junjskem in prvih dveh tednih avgusta je bilo živahno v Športnem parku. Vsak dan je 30 do 40 otrok izbiralo med lokostrelstvom, strelstvom, kegljanjem in šahom. Tudi letos so pripravili šolo tenisa. Park bo ponovno zaživel tik pred začetkom novega šolskega leta, ko bo na igriščih potekal podoben program kot v juniju.

Tudi tokratna največja uspešnica so bili morskimi izleti v Žusterno, kjer so otrokom poleg zabave ponudili možnost učenja in nadgradnje znanja plavanja s strokovno usposobljenimi vaditelji. Kot je povedal **tajnik SZ Tomo Tiringer**, so bili tudi morskimi užitki letos popolnoma brezplačni. Izvedbo programa zagotavljajo Ministrstvo za izobraževanje, fundacija za šport in Občina Postojna, kadrovske pa podprejo počitnice športni klubi in društva iz občine, je še povedal Tiringer. Za organizacijo počitniškega programa porabijo okrog 11 tisoč evrov.

Letos dva oratorija

Oratorij pod okriljem župnijske cerkve je potekal letos med 25. in 30. ju-

nijem v okolici cerkve in drugod po Postojni. Med 85 in 90 otrok od 5. do 11. leta je tako preživelo zabaven in poučen prvi teden počitnic. »Mladi iz župnije pripravimo versko obarvan program na temo, ki jo predpiše Združenje animatorjev oratorija Slovenija. Letos je bila to zgodba Petra Klepca, ki mu je Bog podaril moč, da je pomagal ljudem,« je povedala **vodja oratorija Teja Čeč**. Kot je pojasnila, se vsak oratorijski dan začne in konča s skupno molitvijo, dramski uprizoritvi zgodbe sledijo dopoldanske delavnice, popoldne pa razne miselne, športne in vodne igre. Starši lahko otroke od 7. do 16. ure brezskrbno zaupajo okoli 30 animatorjem, večinoma skavtom.

Postojnski skavti pripravijo ob začetku poletja taborje za svoje člane, potem pa sodelujejo pri drugih počitniških aktivnostih, na primer v Dnevnem centru ali v okviru festivala Zmaj ma mlade, je še dodala Čečeva.

Peter Klepec bo tudi tema letošnjega drugega oratorija, ta bo potekal v zadnjih dneh avgusta na Velikem Ubeljskem in pri Fari. Po pričakovanih **vodje Gregorja Turka** naj bi se oratorija udeležilo malo manj kot 60 otrok, zanje bo skrbelo okoli 20 animatorjev. Koncept bo podoben kot v Postojni.

Šport, jezik, špas v MCP

V Mladinskem centru Postojna pričakujejo, da se bo počitniških delav-

Otroke pritegnejo ustvarjalne in razgibane dejavnosti.

nic udeležilo med 40 in 50 otrok, kar je tudi najvišja še obvladljiva številka. Po besedah **Tatjane Rant** prihajajo otroci vedno radi, saj so dejavnosti razgibane in zanimive. »Mladi imajo radi aktivne počitnice. Vsako leto pripravimo program, ki otroke pritegne in se kaj tudi naučijo,« je povedala.

Letos bodo izdelovali dišeča mila in mozaike, reciklirali plastične zamaške, poslikavali majice, obiskali bodo tudi Notranjski muzej, Gasilsko-reševalni center, rolali in kolesarili ter se preizkusili v plezanju. Tik pred zaključkom počitnic jih čaka še pravi karneval. »Z otroki delajo ljudje, ki jih to veseli in znajo delavnicam dati dodano vrednost. Žal je prostovoljcev vedno premalo.«

Brezplačne delavnice, ki bodo potekale od 5. do 16. avgusta, so primerne za otroke, stare med 6 in 10 let. »Želimo si le, da nam starši zaupajo posebnosti svojih otrok, le tako lahko res najbolje poskrbimo za vse,« je še povedala Rantova in napovedala tudi novost. V sodelovanju s Podjetniškim inkubatorjem pripravljajo letos prvič v istem času tudi počitniške delavnice pod nazivom NAJS za najstnike od 11. do 15. leta. Zaželeno je, da se otroci udeležijo celotnega sklopa, saj se teme povezujejo.

Kreativno s Točko moči

Tudi v Točki moči povabijo k izvedbi delavnic prostovoljce, ki otrokom predstavljajo veščine, dobrodošle v vsaki hiši. »Skupaj bomo belili in barvali prostore, pomagali Društvu upokojencev polepšati zunanje površine, izdelali bomo hiške za živali in glasbene instrumente ter poskusili zaigrati nanje, izdelali bomo

zapestnice prijateljstva, polepšali Postojno z iskricami prijateljstva, šli na izlete v naravo ter se ob tem veliko igrali in smejali,« je razkrila **Nina Vanita Hočevnar**. Praktične in kreativne brezplačne delavnice se odvijajo v Točki moči od 22. julija do 2. avgusta med 9. in 12. uro, nanje pa vabijo otroke od 6. do

MCP v sodelovanju s Podjetniškim inkubatorjem pripravlja (letos prvič) tudi počitniške delavnice za najstnike od 11. do 15. leta

10. leta. »Naše izkušnje iz preteklih let so fantastične, saj izdelki otrok ostanejo in lepšajo prostore Točke moči,« je zadovoljna Nina Vanita. Prijave pričakuje na tocka.moci@zavod-znanje.si.

Smučarski tabor v Savudriji

Smučarski klub Kalič Postojna organizira poletni smučarski tabor že več kot 15 let, vedno konec avgusta v kampu Veli Jože v Savudriji. Tabora se udeležujejo predvsem člani kluba, tekmovalci in njihovi starši.

»Tabor je namenjen druženju in zabavi, hkrati pa že začnemo kondicijske priprave tekmovalcev na novo smučarsko sezono. Naš dnevni program je obarvan predvsem športno – od jutranje telovadbe do rolanja in kolesarjenja, nato pa vključuje druženje ob morju in plavanje do večernih družabnih iger ob tabornem ognju,« razlaga **Alenka Bratož**. Z otroki in tekmovalci delajo učitelji smučanja, v program pa so vključene tudi različne ustvarjalne delavnice, družabne igre, peka palačink itd.

Cena tabora za otroke od 6 do 15 let znaša 185 evrov.

Kulturne počitnice z Notranjskim muzejem

Kustosinja pedagoginja Tina Poljšak iz Notranjskega muzeja pravi, da želijo vsako leto omogočiti otrokom kakovosten in poučen počitniški program. »To je tudi nadaljevanje dobrega povezovanja med kulturno in naravno dediščino v regiji med Gradom Snežnik, Notranjskim muzejem, Ekomuzejem pivških presihajočih jezer, Parkom vojaške zgodovine in gradom Prem.« Z otroki se ukvarjajo kustosi, interpretatorji in skrbniki kulturne dediščine. Nepozabni zadnji teden počitnic na Zelenem krasu za 60 evrov vključuje spoznavanje petih partnerskih muzejev, društev in parkov.

Dnevni center za vse otroke

Dnevni center za otroke in mladostnike v okviru postojnske enote Centra za socialno delo Primorsko-Notranjska obiskujejo sicer otroci s težavami v šoli in pri vključevanju v socialno okolje. Vsak petek in med počitnicami pa odprejo vrata vsem otrokom in jim pripravijo pester program športnih, ustvarjalnih in izobraževalnih dejavnosti. Prvi del letošnjega počitniškega dogajanja je že za njimi, drugi del se obeta med 19. in 23. avgustom. V prvem tednu julija so spoznali delo in zaposlene

na Radiu 94, obiskali Klub vodnikov reševalnih psov in poligon Športno-kinološkega društva Postojna, si v sosednji Pivki ogledali čistilno napravo Živa ter se sprehodili do Ekomuzeja Pivških presihajočih jezer. Skupaj s postojnskim Centrom za krepitev zdravja so izpeljali športne štafetne igre.

Indijanci in pirati v SGLŠ

Na počitnicah v parku pred Srednjo gozdarsko in lesarsko šolo (SGLŠ) uživa vsako leto konec avgusta okoli 15 otrok. Takšno število pričakujejo tudi tokrat. Kot pravi **Tanja Čehič**, se otroci radi vračajo, kot prednost pa navaja aktivnosti v naravi in zelo dobro kosilo. »Staršem največ pomeni to, da lahko otroka pripeljejo pred službo in pridejo ponj po njej, saj je urnik temu prilagojen. Raznovrstne aktivnosti – od jahanja konjička in plavanja na Bloškem jezeru do iskanja skritega zaklada ter izdelave loka in frače – vodi Čehičeva, sicer učiteljica športne vzgoje. Če je otrok več, priskočijo na pomoč tudi sodelavci iz SGLŠ. Na taboru so dobrodošli otroci, stari od 3 do 15 let.

Tabor je plačljiv, saj šola ne more kandidirati na občinskih razpisih, stroškov z organizacijo takšnih počitnic pa je precej. »Marsikdo si ga žal ne more privoščiti in ne ve, kam z otrokom v poletnem času,« se zaveda Tanja Čehič in dodaja, da poskušajo cene prilagoditi, kolikor je le mogoče. Starši se lahko odločijo za posamezne dneve ali cel paket, v zadnjem primeru je cena še precej nižja.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografije: arhiv MCP, Dnevnega centra.

Dnevni center za otroke in mladostnike v okviru postojnske enote Centra za socialno delo Primorsko-Notranjska je organiziral tudi ogled čistilne naprave.

Vid Premrl je praznoval 50 let duhovništva

Najbolj svečana od štirih maš, s katerimi je Vid Premrl obeležil zlatomašno slavlje, je bila 23. junija pri Fari – v Hrenovicah, najbolj prisrčna pa tista, na 956 m n. v. (pred cerkvijo sv. Brica nad Stranami), kjer se je kot otrok večkrat povzpел na streho cerkve, medtem ko so krave brezskrbno mulile travo. Takrat ni pričakoval, da bo čez tri četr stoletja ravno pred to cerkvico, katero je medtem tudi sam zaznamoval z več kamnoseškimi mojstrovini, obhajal kot duhovnik svojo jubilejno mašo.

V rojstni vasi Šmihelu pod Nanosom se je rodil 14. junija 1941 in tam tudi obiskoval osnovno šolo. V Postojni je zaključil nižjo gimnazijo, v Vipavi pa Srednjo versko šolo. Že v času šolanja je izražal izredno veselje za glasbo: bil je organist v Malem semenišču in delo organista v bogoslovju nadaljeval med študijem na Teološki fakulteti v Ljubljani. V duhovnika je bil posvečen 29. junija 1969 v Logu pri Vipavi. Kot kaplan je eno leto deloval v Ilirski Bistrici, nato je bil 16 let župnijski upravitelj in župnik na Pre-

garjah. Vzporedno je izpopolnjeval svoje glasbeno znanje na orglarskih tečajih in se vse bolj preizkušal v pisanju pesmi. V času svojega delovanja v župniji v Oseku je bil voditelj orglarskega tečaja v Novi Gorici in član Škofijskega glasbenega sveta. V tem obdobju se je lotil prvih kamnoseških del. Nadalje ga je službena pot za 11 let vodila v Košano, kjer je postal animator za cerkveno glasbo v postojnski dekaniji. Od leta 2004 je polnih 13 let domoval in služboval kot župnik v Slivju in župnijski upra-

Osrednje slavlje ob 50-letnici duhovništva Vida Premrla je bilo v Fari.

vitelj v Brezovici. Sedaj že drugo leto opravlja delo duhovnega pomočnika v župniji Hrpelje-Kozina.

Neizbrisen pečat je pustil v svojih kamnoseških izdelkih. Srečamo jih ob pešpoteh in božjepotnih svetiščih od Vremščice, Svete Trojice, Nanosa, rojstnega Šmihela ... Vid

Premrl je božjepotnik, poet kamnitih verzov in vsakoletnih rimanih voščil, zaznamovan z mesecem najdaljšega dne in s snom najkrajše, kresne noči. Naj mu Bog da novih moči za delo in pogum še za naprej!

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: Klemen Premrl.

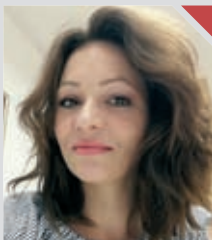
ANKETA

Ali je dovolj organiziranih počitniških dejavnosti za otroke?

Marko Vadnjaj, Matenja vas: Če se malo ozrem v svoja mlada leta, je odgovor vsekakor pritrdilen. Danes imajo mladostniki v primerjavi z desetletji nazaj res pestro izbiro in možnosti vključevanja v organizirane počitniške dejavnosti. Manjši problem se pojavi, če ne stanuješ v Postojni, ker otroci v vsakem primeru rabijo prevoz. Če so starši v službah, pade veliko breme na stare starše (če so »pri roki«).

Odvisno je tudi, kakšne otroke imaš – nekateri se celostno zadovoljijo tudi v mirnem domačem okolju. V Matenji vasi na primer ne premoremo niti otroškega igrišča, prometna gneča in prečkanje glavne ceste v poletnem času pa nam včasih povzročata preglavice in tudi dodatno skrb za otroke. Z malo strpnosti in dobre volje gre lažje.

Mariana Nunić Ilinčić, Postojna: Občina Postojna je poskrbela za pestro dogajanje na Titovem trgu. MCP Postojna je v sodelovanju z različnimi društvi pripravil program počitniških dejavnosti za otroke med 6. in 10. letom tudi v dopoldanskem času. Lepo je poskrbljeno skoraj za vse generacije, razen mogoče za tiste najmlajše do 6. leta. Kot mamica 3-letne punčke pogrešam dogajanje za najmlajše v dopoldanskih urah, vsekakor v spremstvu staršev oz. skrbnikov. Zelo zanimive bi bile delavnice na prostem, kot jih imajo v nekaterih drugih občinah, seveda pod vodstvom strokovnih delavcev.

Kljub trudu različnih društev, ki so pripravljena sodelovati in spodbujati kakovostnejše preživljanje počitnic naših nadobudnežev, sem zelo razočarana nad dejstvom, da v letošnjem letu ni bilo prijavljenih na javni razpis za sofinanciranje počitniškega programa varstva.

Gašper Podjed, Postojna: Ko se človek malce zamisli in razmišlja zgolj evolucijsko – za preživetje, potem zelo hitro ugotovi, da živimo v izrednem zgodovinskem trenutku s svojevrstnim, edinstvenim problemom. Preveč je dobrot. Preveč je pogojev za razvoj bolezenskih odvisnosti od dobrot. In temu primerno velik je izziv moderne vzgoje. Privzgojiti otroku sposobnost samocenzure – samoregulacije konzumiranja nepotrebnih potrošniških navlak. Ponudba dejavnosti, ki jih kot oče iščem za svoje otroke, je torej povezana z zgoraj napisanim. To so: vse vrste športa, aktivnosti v naravi in z naravo, branje, ples, glasba ... Kot priseljeni v Postojno smo zelo navdušeni nad odrskim dogajanjem na Titovem trgu in drugod po mestu. Dovolj je možnosti za društveno udejstvovanje, zelo radi gremo v knjižnico. V tem trenutku zelo pogrešamo organizirano dopoldansko varstvo za hčerko, ki je končala 1. razred. Zelo bi bili veseli daljše asfaltirane poti za varno družinsko kolesarjenje. Ja, vsega je preveč, le otrok je vedno manj.

Tomaž Škvarča, Landol: Če hočeš oceniti, ali je dovolj organiziranih počitniških dejavnosti za otroke, moraš biti o vseh dejavnosti dobro informiran. Kolikor površno spremljam raznorazne aktivnosti v občini, mislim, da res ni problem otroke vključiti v različne programe, ki jih ponujajo mladinske in občinske organizacije, če se oni le strinjajo s tem. Dejavnosti se mi zdijo tudi cenovno dostopne, otroci pa najbolj uživajo in največ pridobivajo med druženjem s svojimi vrstniki.

ZA sistemizacijo delovnih mest v postojnskem in prestranškem vrtcu

Postojnski svetnice in svetniki so na junijski seji med drugim soglašali, da se presežek prihodkov nad odhodki Glasbene šole Postojna v letu 2018 uporabi za nakup novih instrumentov, pritrldili pa so tudi sistemizaciji delovnih mest in števila oddelkov v vrtcih Postojna in Prestranek. Občinski svet daje tudi pobudo za brezplačno cepljenje proti okužbam HPV za dečke.

Kot je uvodoma povedal **ravnatelj Glasbene šole Postojna Edvard Popit**, je šola v preteklem šolskem letu v celoti realizirala program v skladu s šolsko zakonodajo in z letnim delovnim načrtom. Tudi gradbeno dovoljenje, o katerem je vprašal **Stanko Markovčič (Desus)**, naj bi pridobili kmalu.

V šoli izvajajo veljavne izobraževalne programe – glasbeno vzgojo, predšolsko glasbeno vzgojo in glasbeno pripravnico – delujejo pa tudi kitarški, godalni in pihalni orkester ter več komornih skupin. V preteklem

šolskem letu so po ravnateljevih besedah nastopili na številnih prireditvah, koncertih in tekmovanjih, na več občinskih in regionalnih prireditvah pa sodelovali kot soustvarjalci kulturnega programa.

Občinski svet se je seznanil s poslovanjem Glasbene šole Postojna. Poslovno leto 2018 je zaključila s presežkom prihodkov nad odhodki v višini 3.833,89 evra. Svetniki so soglašali, da se presežek uporabi za nakup nekaj novih instrumentov.

Kot sta poročala **vršilec dolžno-**

sti (v. d.) ravnatelja Osnovne šole Prestranek – Vrtec Prestranek Goran Uljan in vršilka dolžnosti ravnateljice Vrtca Postojna Elizabeta Zgonc, je zaradi daljših bolniških odsotnosti v obeh vrtcih nujna sistemizacija delovnih mest. Glede na to, da z notranjimi prerazporeditvami ni mogoče pokriti bolniških odsotnosti in zagotoviti nemotenega procesa predšolske vzgoje, je v. d. ravnatelja predlagal dodatno zaposlitev 0,25 vzgojitelja predšolskih otrok in 0,25 vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja.

V Vrtcu Postojna bodo s 1. 9. 2019 oblikovali 36 oddelkov za 645 otrok. »S 4. decembrom otroci s čakalnega seznama izpolnjujejo starostni normativ za vstop v vrtec, zato bodo v decembru oblikovali dodaten oddelek novincev v starosti enega do dveh let, kar pomeni, da bomo imeli 37 oddelkov oz. 669 otrok,« je dodala Zgončeva. »Upoštevajoč šte-

vilo otrok, predpisane standarde in normative za opravljanje predšolske vzgoje, bomo potrebovali 38 vzgojiteljic in 43 vzgojiteljic predšolskih otrok – pomočnic vzgojiteljic.«

Občinski svet je dal Vrtcu Postojna soglasje k sistemizaciji delovnih mest za obdobje od 1. 9. do 31. 12. 2019, Vrtcu Prestranek pa za vrčevsko leto 2019/20.

»S potrjeno sistemizacijo bomo zagotovili nemoteno kadrovsko delovanje za število vpisanih otrok ter potrjeno število oddelkov,« je po glasovanju dejala Elizabeta Zgonc.

Občinski svet Občine Postojna je dal tudi pobudo, da Ministrstvo RS za zdravje v Letni program cepljenja in zaščite z zdravili vključi tudi brezplačno cepljenje proti okužbam HPV za dečke.

Blanka Markovič Kocen

DOGODKI

V Orehku prireditve ob dnevu državnosti

Izvedbo letošnje osrednje proslave ob obletnici rojstva naše države je Občina Postojna upravičeno zaupala KS Orehek. ŠKD Orehek je pripravilo pod taktirko oblikovalke programa in povezovalke Dragane Čolić raznovrstno razgiban kulturni program. Zapolnjeno dvorano vaškega kulturnega doma je z uvodno Zdravljico povzdignila sopranistka Anamarija Štefančič.

Proslavi so med drugimi prisostvovali **poslanec v državnem zboru Robert Pavšič, podžupana Andrej Berginc in Andrej Poljšak**, častni meščan Postojne Darko Bizjak, **predsednica Krajevne skupnosti Orehek Tina Klanjšek** ter predstavniki okoliških krajevnih skupnosti in društev. V uvodnem govoru je predsednica domače **KS Tina Klanjšek** nanizala orehovške pridobitve zadnjih nekaj desetletij, dotaknila pa se je tudi »črne luknje« širšega vaškega okolja – orehovškega gradu. **Podžupan Andrej Berginc** se je ozrl na zgodovinske zametke in začetke osamosvajanja naše mlade države. Po-

Program je glasbeno obarvala Vokalna skupina Vanda Križaj.

udaril je, da več stoletij dozorevanja in žrtvovanja za samostojno državo ne smemo danes dojemati kot samoumevno; njeno zgodovino moramo spoštovati, negovati in oplemenititi tudi za bodoče rodove.

Pod vodstvom **Ane Celin Lenarčič** in ob klavirski spremljavi **Jožice Ferfolja** je **otroški pevski zbor Orehek** opozoril na mlado vaško energijo, bolj poetično je Pavčkovo pesem izpovedala recitatorka **Tjaša Cej**. **Mitja Klanjšek** je občinstvo z odlomkom iz starega orehovškega glasila nasmejaj, moderatorka **Dragana Čolić** pa je poslušalce spomnila na zgodovinske, kulturne dogodke in nekatere karakterne značilnosti domače vasi. Glasbeno sta zbrane pobožali še **Vokalna skupina Goldinar** in **Vokalna skupina Vanda Križaj** – prva pod vodstvom **Igorja Hodaka**, pevke pa vodi **Mateja Gombač**. Po znani Bučarjevi pesmi »Sen znala jes« je povezovalka povabila vse prisotne na kozarček penine, predstavitev novega vozila in opreme **PGD Hruševje** ter seveda na (obvezno) nadaljevanje zabavnega tradicionalnega Večera KS Orehek ob glasbi skupine **Ku Adn**.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Prireditve so se udeležili tudi poslanec Robert Pavšič, predsednica KS Orehek Tina Klanjšek, podžupana Andrej Berginc in Andrej Poljšak ter častni meščan Postojne Darko Bizjak.

Denar za program OBMP že v naslednjem letu

V Bolnišnici za ženske bolezni in porodništvo Postojna so se 15. julija razveselili obiska ministra Aleša Šabedra. Novi minister za zdravje se je z direktorjem Aleksandrom Merlom pogovarjal o tekočem poslovanju, financiranju določenih programov in širitvi programov bolnišnice, izrazil pa je tudi pripravljenost ministrstva za pomoč pri reševanju problematike programa Oploditve z biomedicinsko pomočjo (OBMP). Naložba, nujna za izvajanje tega programa, je namreč s skorajšnjim podpisom pogodbe o ustanovitvi stavbne pravice končno dočkala zeleno luč. Denar zanjo pa bodo po ministru obljubi zagotovili že v naslednjem letu.

Po mnenju **ministra Aleša Šabedra** je to najboljša in pravzaprav edina mogoča rešitev. »Pogodba o ustanovitvi stavbne pravice za 20 let je v usklajevanju in bo v kratkem podpisana,« je napovedal minister in spomnil, da ministrstvo in bolnišnico čaka še dogovor o natančnem obsegu investicije in »delilnem ključu« v deležu investicije. Prenos stavbne pravice z občine bo, kot je znano, ministrstvu omogočil financiranje gradnje prizidka z dodatnimi bolnišničnimi sobami in ureditev laboratorija za program OBMP v matični stavbi. Govorili so tudi o predvidenem obsegu investicije in načrtovanem prizidku, izgradnji labo-

ratorija in dodatnih bolnišničnih sob.

Same vrednosti naložbe minister ni želel oceniti, **direktor Aleksander Merlo** pa meni, da bodo potrebovali okoli milijon evrov. Čeprav še niso na cilju, je zadovoljen, da so se zadeve končno začele premikati. »Letos se bomo ukvarjali s papirji in finančno konstrukcijo; računamo, da bo naslednje leto izvedba stekla tudi fizično,« je napovedal, prepričan, da bo s tem bolnica še utrdila sloves najbolj prepoznavne ustanove na ginekološko-porodniškem področju in pri zdravljenju neplodnosti. »To pa bo, kar zadeva projekte, tudi moja zadnja beseda,« je na prihajajočo upokojitev namignil direktor bolnice.

Minister Aleš Šabeder, direktor Aleksander Merlo in poslanec Robert Pavšič so bili zadovoljni s konstruktivnimi dogovori o reševanju težav postojnske bolnišnice.

»S prizidkom bomo rešili problem OBMP, ki za našo ustanovo pomeni pomemben vir dohodkov. Pridobili pa bomo tudi operacijsko dvorano za posege, ki jih zdaj zaradi prostorske stiske ne moremo izvajati. V prvem nadstropju bomo uredili dodatne nadstandardne sobe, saj je povpraševanje po njih veliko,« je razkril načrte. Trenutno opravijo okoli 850 oploditev na nadomestni lokaciji v Zdravstvenem centru Dravlje.

»Zadržkov ni več,« zadovoljno ugotavlja tudi domači **poslanec**

Robert Pavšič. Ta je odigral pri iskanju ugodne rešitve (za obe strani) povezovalno in na trenutke tudi mediatorsko vlogo. »Zavedamo se pomena bolnišnice tudi za širšo regijo in prepričan sem, da bodo sredstva zanjo zagotovljena v naslednjih dveh letih. Najpomembnejše je, da se investicija izpelje in da bodo pacientke imele oskrbo, kot si jo zaslužijo.«

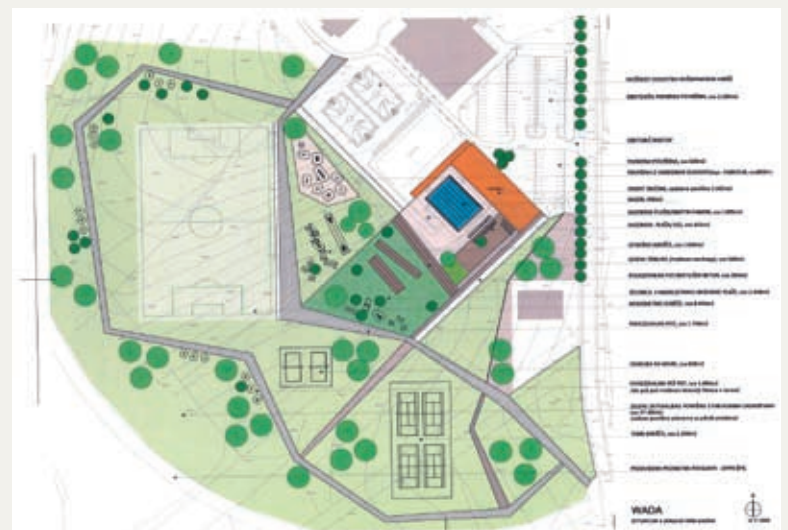
Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv Občine

Kdo bo gradil bazen v Postojni?

Novica, da bo Postojna vendarle dobila bazen, je lansko jesen izzvenela kot del predvolilne kampanje župana Igorja Marentiča. Ta se je s podobno obljubo podal v boj za županski stolček že prvič. A na Občini zatrjujejo, da so pogovori z možnimi investitorji (javnosti za zdaj še neznanimi) zelo resni. Skupina tujih poslovnih partnerjev želi na območju Špic zgraditi rekreativno-rehabilitacijski center, ki bo privabljal predvsem goste iz sosednje Italije in s Hrvaške. Kot pojasnjujejo na Občini, so še v fazi pridobivanja dodatnih zemljišč in tržnih analiz, potrebnih za izdelavo investicijske dokumentacije. Občinski podrobni prostorski načrt za ta del mesta pa sicer še ni pripravljen.

V tem trenutku je znano le, da se za gradnjo kompleksa s predstavniki Občine dogovarja konzorcij španskih, nemških in italijanskih lastnikov. Ti nameravajo tik za Šolskim centrom zgraditi več bazenov ter morda postaviti tudi hotel, dom za starejše občane, rehabilitacijsko-terapevtski center in »wellnes«. Kot pojasnjujejo na Občini Postojna, je obseg investicije oziroma bazenskega kompleksa odvisen od rezultatov aktualnih analiz, ponudba pa bo namenjena tako domačinom kot drugim obiskovalcem.

Na Občini dodajajo, da je pridobivanje zemljišč v zaključni fazi, kar pred-

stavlja osnovo za naslednji korak – dokončen izris celotnega objekta. Ko bodo zbrani vsi podatki, bo Občina objavila razpis za zasebnega partnerja.

Mateja Jordan

MORS začenja pripravo novega DPN za Poček

Vlada je v začetku julija začela postopek za nov državni prostorski načrt (DPN) za Osrednje vadišče Slovenske vojske Postojna (OSVAD), potem ko je ustavno sodišče zaradi negativnega mnenja ARSA ob koncu leta 2018 razveljavilo prejšnjega. V novem postopku bo moralo ministrstvo za obrambo (Mors) tako izdelati po odredbi okoljskega ministrstva tudi okoljsko poročilo. Na Morsu računajo, da bo DPN sprejet sredi prihodnjega leta. V sklopu prostorske ureditve sicer načrtujejo rekonstrukcije in odstranitve nekaterih objektov ter gradnjo nove infrastrukture, ki jo potrebuje Slovenska vojska.

Kot so zapisali v sporočilu za javnost, želijo z načrtovano ureditvijo »posodobiti vojaško infrastrukturo, zagotoviti varnost ljudi, živali in premoženja ter zagotoviti pogoje za ohranjanje kulturne dediščine, varstvo narave, upravljanje voda in varovanje zdravja ljudi.«

Načrtovane ureditve zadevajo ožje območje vadišča Poček (vključno s centrom Bile) in varnostno območje strelišča Bač ter vključujejo komunalno, energetsko in elektronsko komunikacijsko infrastrukturo, varnostno-nadzorni in opozorilni sistem na cestah ter okoljevarstvene ukrepe. Na širšem varnostnem območju sprememb ne bo.

Kot pojasnjujejo na **Morsu**, bodo zdaj naročili izdelavo vseh strokovnih podlag in celovite presoje vpliva na okolje. Potem ko bosta študija variant in okoljsko poročilo predstavljena javnosti, bodo mnenja podali tudi državni in lokalni nosilci urejanja prostora. Postopek se bo nadaljeval z usklajevanjem in morebitnimi dopolnitvami ter izdelavo podrobnejših idejnih rešitev. Če bo treba, bodo v tej fazi pripravili dodatne strokovne podlage za DPN. Ta bo šel nato skupaj z okoljskim poročilom v ponovno javno obravnavo. Na Morsu računajo, da bodo uredbo o DPN za Poček posredovali vladi v sprejem sredi prihodnjega leta.

DPN za Poček naj bi bil sprejet sredi prihodnjega leta.

Medtem je **Občina Postojna** pripravila osnutek zakona za zavarovanje vodnega vira Malni; v parlamentarno proceduro ga bo vložila vlada. Ministrstvo za okolje in prostor pa je skoraj istočasno dalo v javno obravnavo osnutek uredbe o vodovarstvenih območjih za občine Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna.

Vlada je v tem mesecu napovedala tudi vajo državnega pomena. Izvedli jo bodo v obliki teoretične in praktične vaje celovitega prever-

janja pripravljenosti sil za zaščito, reševanje in pomoč. Vaja Postojna 2019 bo potekala 18. oktobra, na njej pa bodo preverili pripravljenost in odzivnost sil ob močnem neurju, prometni nesreči s požarom, ob požaru v poslovno-trgovskem objektu, odkritju dela strehe osnovne šole, ob podrtih drevesih in ob prejetju ovojnice z neznano prašnato snovjo v vložišču Občine, so še navedli v vladi.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Tomaž Penko.

Osnutek uredbe o vodovarstvenih območjih končno v javni obravnavi

Ministrstvo za okolje in prostor (Mop) je konec junija poslalo v obravnavo osnutek uredbe o vodovarstvenih območjih (VVO) za občine Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna. Dolgo pričakovani dokument, ki je bil v pripravi kar 15 let, sovpada tudi s ponovnim sprejetjem državnega prostorskega načrta za vojaško vadišče na Počku. Prepovedi, omejitve in zaščitni ukrepi za vadišče, ki predstavlja največjo potencialno grožnjo za vodni vir Malni, so določeni v posebnem členu. Mop je uredbo izdal sicer le nekaj dni po požaru v podjetju Fragmat v Podskrajniku. Ta leži v ožjem vodovarstvenem območju zajetja Malni in so ga postavili brez ustrezne presoje vplivov na okolje. Osnutek bo v javni obravnavi do sredine septembra.

Uredba, ki določa vodovarstvena območja za varstvo podzemne vode v vodonosnikih vodnih teles podzemnih voda, obravnava 39 zajetij v sistemu javne oskrbe s pitno vodo v občinah Bloke, Cerknica, Ilirska Bistrica, Loška dolina, Pivka in Postojna.

Notranja vodovarstvena ob-

močja so zaščitena z različnimi stopnjami varovanja. Najstrožji vodovarstveni režim velja na ožjem območju okoli zajetij, kar zagotavlja sprejemljivo tveganje za onesnaževanje s patogenimi mikrobiološkimi organizmi in z drugimi onesnaževali. Celotno napajalno območje zajetja pa varujejo ukrepi, ki zagotavljajo dolgoročno zdravstveno

ustreznost pitne vode. Uredba določa ukrepe, prepovedi ter omejitve v zvezi z rabo podzemnih voda in dejavnosti na območjih zajetij. Precejšen del se nanaša na omejitve pri gradnjah ter skladiščenju goriv in nevarnih snovi, pa tudi pri gnojenju in rabi fitofarmaceutskih sredstev.

Ukrepe na območju Osrednjega vadišča slovenske vojske (OSVAD) Postojna določa obsežen 20. člen uredbe. Na območju Centra v Bilah sicer dovoljuje gradnjo vojašnic, izdajo vodnega soglasja pa samo, če so zagotovljeni vsi zaščitni ukrepi, ki preprečujejo negativne vplive na podzemno vodo. Kot še piše v uredbi, je treba ob nesreči z ustreznimi ukrepi preprečiti kakršnokoli izcejanje snovi v podzemno vodo ali zajetje. Isto velja za gradnjo drugih stavb in objektov, kot so parkirišča, letališke steze in ploščadi – vsi morajo biti grajeni vodotesno. Uredba odreja tudi uporabo materialov za

gradnjo, ravnanje s padavinsko odpadno vodo in z usedlinami, pogoje parkiranja vozil in strojev, letno porabo razstreliv in eksplozivnih sredstev, prepoved uporabe radioaktivnih snovi, zbiranje nevarnih snovi po končani vadbi in drugo. V primerih, kot je gradnja stavb začasno skladiščenje minsko eksplozivnih sredstev, sta po uredbi nujna tudi analiza tveganja za onesnaženje in zagotavljanje zaščitnih ukrepov.

Pred kakršnokoli gradnjo je treba izvesti posnetek ničelnega stanja tal, v času obratovanja OSVAD pa zagotoviti obratovalni monitoring tal, še piše v uredbi. Tako v času gradbenih posegov kot obratovanja vadišča mora biti zagotovljen tudi obratovalni monitoring stanja podzemne vode.

Mateja Jordan

Od literature do kiparstva: Guillaume Froger

Morda ste se peljali ali sprehodili skozi vasico Strane in opazili napis Zmajev atelje. Prav tam živi Guillaume Froger. Letos junija je ustvarjal v švicarskem Morgesu na največjem kiparskem mednarodnem simpoziju v Evropi. Z ročnim orodjem je v desetih dneh ustvaril himero z glavo nilskega konja. Tudi ob obisku v Stranah (tam živi od leta 2013) je bil zaposlen, a si je vseeno vzel nekaj časa za pogovor.

Prelep sončen julijski dan je bil, ko sem pri Guillaumeu Frogerju povlekel za vrstico, ob kateri je pisalo, naj pozvonim. Popeljal me je v svoj atelje, kjer je ravno delal po takratnem naročilu. Ustvarjal je doprsni kip lani preminulega francoskega zvezdniskega kuharja.

Medtem ko so po radijskem sprejemniku odmevali zvoki jazza in je kava brbotala v mali »kafetier«, sva sedla in poklepetala o njegovem delu in življenju. Slednje ponuja kar nekaj preobratov. Rodil se je v začetku sedemdesetih let minulega stoletja v mestu Angers ob najdaljši francoski reki Loari. Študij ga je vodil v Romunijo, kjer se je izobrazil o romunski literaturi. »Romunščina ni tako težka za francoske govorce, dosti težja je slovenščina.« Vendar se tudi v slovenščini pogovarja zelo dobro, čeprav ga mučijo številna slovenska narečja. Leta 1999 se je podal v London, da bi se naučil še angleščine, in našel veliko zaposlitev kot

voznik znamenitih rdečih dvonadstropnih avtobusov. Najtežje si je bilo zapomniti potek 15 različnih linij. »In bile so zelo dolge,« dodaja. Po tej epizodi se je vrnil v Romunijo in se zaposlil v tamkajšnji sirotišnici za otroke s posebnimi potrebami, ki so bili prizadeti z virusom HIV. Zatem je svojo poklicno pot postavil na glavo. »Imel sem trideset let, ko sem se odločil delati s svojimi rokami. Tega prej nisem počel.« Življenjska izbira ga je tako vodila h kiparstvu.

Deset let kasneje je pristal v Sloveniji. Našo državo je pogosto prečkal na poti iz Romunije. »Neko oktobrsko noč sem preživel v svojem avtu v Ljubljani. Deževalo je, a kljub slabemu

opravljajo le reševalne dejavnosti kot drugod po Evropi. To je prava institucija, društvo. Še danes ostaja zame velik misterij. Všeč so mi mali domovi s freskami sv. Florjana. Ko prvič prispeš v Slovenijo, se čudiš, kaj so te nenavadne kapelice, nato pa izveš, da so gasilski domovi!«

Lahko rečem, da sem našel svoja nebesa pod Nanosom

Delal je na francoskih katedralah, tudi na louvrski palači. Francosko veleposlaništvo v Ljubljani krasi njegova skulptura – izdelal jo je v spomin na žrtve terorističnega napada v Parizu. Ob tem doda: »Zelo poredko so moje potencialne stranke zasebniki, najpogosteje gre za skupnosti, občine.«

V prihodnosti bi si želel v svojem ateljeju pripraviti tudi kakšno kiparsko delavnico za otroke in morda bo s tem načinom ustvarjanja navdušil še koga. Zdelo se mu je primerno, da ga poimenuje Zmajev atelje. Iskal je naziv, ki bi izražal stik s krajem in Slovencem ne bi povzročal težav pri izgovarjavi: »Tega si bo lažje zapomniti kot pa moje ime.« Zdi se mu tudi vljudnejše, saj tu živi in spoštuje slovensko kulturo. Vseeno ne boste v zadregi, če ga boste srečali in pozdravili – na njegovi spletni strani guillaumefroger.eu je zapisana tudi izgovarjava njegovega imena. Tam mu lahko pišete in prepričan sem, da vam bo odpisal v odlični slovenščini.

Čeprav je Guillaume Froger sprva iskal svoj novi dom v Ljubljani, je danes zelo vesel, da se je preselil na podeželje: »Lahko rečem, da sem našel svoja nebesa pod Nanosom.«

Besedilo: Jaka Zalar; fotografija: Tomaž Penko.

vremenu sem se zaljubil v mesto. Nikogar ni bilo naokoli. Sprva sem se želel preseliti prav v Ljubljano, a hitro ugotovil, da so nepremičnine tam predrage.«

Preiskal je celotno Slovenijo, da bi našel pravi kotiček za svoj atelje. Skorajda bi obupal, a je našel stavbo v Stranah. »Bila je prava izbira. Zelo mirno je, a kljub temu smo dovolj blizu avtoceste.« Ponudila se je takojšnja vselitev; z nekaj obnovitvenimi deli – pri njih je uporabil naravne materiale – je dom prilagodil svojim potrebam. Danes je zadovoljen in hvaležen, ker ima dobre sosede: »Če se mi pokvari avto, mi priskočijo na pomoč. Včasih mi prinesejo svežo zelenjavo.« Opaža, da so družinske vezi v Sloveniji zelo močne.

Življenje na vasi pa ima tudi svoje posebnosti; prikupila se mu je »ta nenavadna vaška institucija« – gasilski dom. »Zdi se, da gasilci ne

POPRAVEK

V prejšnji številki Postojnskega prepaha se nam je pripetila neljuba napaka. **Dan Zhu** je sicer že nastopal kot solist s Slovensko filharmonijo in tudi s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija. Prihodnje leto pa bo imel recital v **Slovenski filharmoniji** v sklopu Srebrnega abonmaja Cankarjevega doma. Na odru se mu bo pridružil francoski pianist Michel Dalberto. Napovedani koncertni večer bo **22. aprila 2020**, in ne 21. aprila, kot je bilo sprva objavljeno. Za nastalo napako se Danu Zhuju iskreno opravičujemo.

Krajevna skupnost Hruševje

Krajevna skupnost (KS) Hruševje je po številu naselij največja krajevna skupnost v postojnski občini. Sestavlja jo šest vasi: Hruševje, Mala Brda, Rakulik, Sajevče, Slavinje in Velika Brda. Skupno šteje okoli 480 prebivalcev, od tega vas Hruševje 266.

V zadnjih 20 letih se je število prebivalcev najbolj povečalo v Hruševju (za dobrih 30) in Rakuliku (10). Predsednik sveta KS v prejšnjem štiriletnem mandatu je bil **Tomaž Dolenc**, zdaj mu predseduje **Tomaž Curk** iz Hruševja. Njegovi preostali člani za posamezne vasi so **Miran Bedenik**, **Danica Cole**, **Primož Krnel**, **Marjetka Šabec**, **Zdenka Žakelj**, **Jerneja Teinović** in **Tomaž Dolenc**.

Hruševje

V prejšnjem desetletju se je v hruševski podružnični šoli Mirolava Vilharja Postojna dogradil prizidek z novo telovadnico, vendar bo obstoječa šola zaradi močnejših prvošolskih vpisov predvidoma v septembru dočkala nadzidavo in rekonstrukcijo obstoječega novejšega objekta. Bogatejša bo za dve novi učilnici, kabinet, sanitarije, garderobne prostore in dvigalo. Naredili bodo tudi nadstrešek pred starim vhodom, stara in nova zgradba pa bosta med seboj povezani z obstoječim stopniščem. Tomaž Curk je zadovoljen tudi z letošnjim pričetkom obnove dotrajane stavbe KS – vaške hiše, ki je leta nazaj opravljala naloge tako šolskega kot gasilskega doma. Obnova se začne jeseni, najprej so na vrsti novi temelji. Začasnno bo brez pisarne KS, potrpeti pa bosta morala tudi Motoristični klub Springer Riders in telovadna sekcija, saj prostore redno uporabljata. Pred tremi leti je bila novo zgrajena gasilska stavba PGD Hruševje. To šteje okrog 150 članov in bo s pridobitvijo novega vozila ter druge nove opreme delovalo v boljših pogojih. Hruševje je ena redkih vasi s

čistilno napravo odvzemne kapacitete 400 enot. Nanjo je poleg Hruševja priključeno še Slavinje. Čistilna naprava že leta čaka na rekonstrukcijo in obnovo, saj so bile pomanjkljivosti ugotovljene kmalu po zagonu leta 2008.

Vaščani si želijo tudi obnovo zapuščene stavbe nekdanje mlekarne tik ob šoli, vendar je v zasebni lasti, in obetov za njeno skorajšnjo lepšo zunanost še ni na obzoru. Krajanji upajo, da se podobna zgodba ne bo nadaljevala z objektom čez cesto. Nedavno so se namreč zaprla vrata proizvodne hale Liv kolesa v nekdanjih prostorih dotrajane kmetijske zadruga.

V zgornjem delu vasi so preplastili cestišče, namestili hitrostne ovire, uredili nevarni podajajoči se ovinek glavne ceste, vse bolj pa jih moti nevarna viseča električna napeljava. Kratkoročno načrtujejo izgradnjo podzemne napeljave glavnega električnega voda od cerkve do gostilne Hruševje, zato so preplastitev odložili do zaključka del. Vse bolj so prebivalci vasi nezadovoljni zaradi neodzivnosti vladnih organov na zahtevo za postavitve protihrupne ograje ob avtocesti.

Manjše vasi, manjši problemi

Slavinje bo že letos dočkalo preplastitev celotnega odseka ceste od glavne ceste do konca vzpetine pri cerkvi sv. Jedrt. Tam bodo razširili in uredili škarpo ter tako olajšali pluzenje v zimskem času. Nujno potrebni popravila sta tudi poljska cesta, ki poteka iz Slavinj čez sajevško polje do Laž, in cesta skozi Mlake. Ta je še posebno problematična zaradi zamočvirjenih tal; začetek del se načrtuje v letu 2020.

Proti **Rakuliku** so letos obnovili del ceste, na obnovo čaka še 150 m dolg odsek. Težava je v tem, da tam podtalna voda pozimi pomrzne in dviguje asfalt. Cesta skozi **Sajevče** je bila obnovljena nedavno. Trenutno urejajo dokumentacijo za novo poslovilno vežico pri cerkvi sv. Janeza Nepomuka. Ob cerkvi je pokopališče za Sajevče in Rakulik. Za obe vasi bo to pomembna pridobitev.

Nov asfalt lahko v kratkem pričakujejo tudi **Mala Brda**, saj so meritve že zaključene, manjše nevesčnosti povzročajo še neurejena lastniška razmerja. Podobne težave se pojavljajo tudi pri urejanju poljskih cest, še posebno ob času košnje. **Velika Brda** (kanalizacijo so tam urejali že pred leti) pričakujejo rešitev prošnjne za priklop na čistilno napravo.

Lansko leto so očistili strugo Nanoščice do sotočja s Šmihelskim potokom. Čiščenje in poglabljanje struge bi morali nadaljevati še v Korotanu, saj bi tako zmanjšali možnost preliivanja vode. Dogovorjena je tudi obnova dveh za zdaj še ohranjenih zidanih vaških vodnjakov. Ker na razpisu za evropska sredstva teh niso uspeli pridobiti zaradi premajhne skupne vrednosti del, bo stroške obnove krila KS. Polaganje asfalta se očitno izvaja redno, čeprav nismo v predvolilnem obdobju.

Besedilo in fotografiji: Marino Samsa.

»Ribica« bi bila mestu lahko v ponos

»Človeška ribica« v središču Postojne je tudi to poletje sprožila debato o (ne)urejenosti in funkcionalnosti mestnega trga. Zanemarjena skulptura mestu zagotovo ni v ponos, pogosto služi tudi kot (nevarno) otroško igralo. Pobuda za celovito ureditev problematike je zato padla tudi na junijskem občinskem svetu. Na Občini vidijo rešitev v ograditvi spomenika, a jih pri načrtih omejujejo pravice avtorjev. Ob tem se sprašujejo tudi o primernosti izbire materialov in druge opreme.

»Ribica« bi lahko postala privlačna točka, ob kateri bi se fotografirali turisti. Žal je prej tarča zgrajanja domačinov, saj je zadnje temeljito čiščenje doživela pred tremi leti. Nekateri bi jo najraje kar podrli, češ da je »nevarna za otroke«. Tudi na Občini so že razmišljali o tem, ker je po njihovem mnenju poleg tega tudi predraga za vzdrževanje. Podobno so sicer že »rešili problem« zapuščene fontane pri Primorki in »rečnih strug« v parku pri pošti.

Arhitektka Aleksandra Leban Meze iz skupine arhitektov snovalcev trga pa trdi, da ta nima pravega gospodarja. Ob tem opozarja na mačehovski odnos lastnika in uporabnikov do javnega prostora. »Mestni trg in skulptura sta nastavila ogledalo tako Občini kot prebivalcem,« je kritična. Na Občini sicer trdijo, da redno skrbijo za čiščenje površin in se sklicujejo na kamnite plošče, češ da so »slabo odporne na umazanijo«. »Trg in skulpturo smo večkrat očistili in enkrat impregnirali. Ker pa je predvsem poleti ogromno dogodkov, žal ne moremo zagotoviti trajne čistoče,« zatrjuje **vodja občinskega režijskega obrata Klemen Grilj**. Občina je pred tremi leti odštela za temeljito čiščenje skulpture 3.800 evrov, je na junijski seji pojasnil **župan Igor Marentič** in to ocenil kot predrago investicijo.

Občina in avtorji skulpture še niso našli skupnega jezika glede njenega vzdrževanja.

Arhitektka zagotavlja, da so materiali na trgu izbrani premišljeno, seveda pa ne prenesejo teže številnih vozil, ki kljub prepovedi vozijo vseprek. Žalosti jo tudi pogled na zanemarjeno skulpturo. »Voda ne teče, poškodovani deli in svetila niso bili še nikoli zamenjani. Enkratno čiščenje pa ni vzdrževanje objekta,« meni Mezetova. Tak odnos ocenjuje kot nespoštovanje meščanov.

Na Občini pojasnjujejo, da je vzdrževanje fontane na trgu bistveno dražje kot čiščenje tiste na krožišču pri Zdravstvenem domu, isto velja za fontano pred Primorko – pred nedavnim so jo zravnali z asfaltom. »Ta je bila v tako slabem stanju, da popravo ne bi bilo ekonomsko upravičeno. Postala je odlagališče za smeti, kar predstavlja ogromen strošek,« utemeljuje potezo Grilj. Pojasnjuje še, da nabiranje smeti v fontanah pod nivojem površja zamaši iztoke in sčasoma povzroči okvare.

Ribica je večkrat tudi tarča vandalov, ob neki priliki je služila celo kot nadomestni žar. Kljub pisnemu opozorilu plezajo po skulpturi otroci, eden se je ob padcu celo hudo poškodoval. Zato župan zagovarja ograditev, a kot je povedal na seji, po večkratnih pogovorih z avtorji še niso našli

skupnega jezika. Arhitektka pobudo zavrača, saj pravi, »lahko otroci padejo tudi z igral na otroških igriščih.« Zanje so, kot opominja, odgovorni starši. Prepričana je tudi, da bi bil problem hitro rešen z nekaj redarskimi globami. Vodja Medobčinskega inšpektorata in redarstva **Neva Šibenik** pa pojasnjuje, da bi bila potrebna sprememba občinskega odloka, saj redarji zdaj nimajo zakonske podlage za ukrepanje.

Mezetova se tudi sprašuje, kako je lahko ribici brez vednosti arhitektov »zrasla« kamnita noga. Nespoštovanja avtorstva na Občini ne komentirajo, zapisali so le, da podpora služi kot omarica za mehanizem, ki so ga zaradi okvar premaknili iz podzemnega jaška.

Ne le arhitektov, pač pa tudi mnoge občane prav tako motijo oblikovno nepriljubljeni pomožni objekti, kioski in kontejnerji, ki ne sodijo na mestni trg. Za pobudo Mezetove, da s kolegi brezplačno zasnujejo pomičen kontejner, skladen z obliko trga, na Občini še niso slišali. Pravijo, da se bodo »obrnili na snovalce in jih prosili za mnenje.«

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: Valter Leban.

Do konca leta 250 tisoč nočitev v regiji

Regionalna destinacijska organizacija (RDO) Postojnska jama - Zeleni kras je zabeležila v prvih petih mesecih letošnjega leta 52 tisoč nočitev. To je kar za četrtno več kot lani; večji obisk pripisujejo nadgradnji turistične ponudbe v Primorsko-notranjski regiji. Rezultate so v začetku julija izpostavili na novinarski konferenci, na kateri je bil predstavljen tudi mednarodni projekt InnoXenia – tega so 9. in 10. julija gostili v Postojni. Edini slovenski predstavnik je RRA Zeleni kras.

V projektu sodeluje sicer devet partnerjev iz petih jadransko-jonskih držav, ki želijo izboljšati inovacijske sposobnosti turističnega sektorja.

Turizem se sooča s spremembami v povpraševanju in turističnem vedenju, z novimi

nastajajočimi trgi in s socialno-ekonomskimi krizami, zato je treba ponuditi inovativne izdelke, procese in storitve, ki jih lahko dopolnjujeta naravna in kulturna ponudba. Hkrati želijo vzpostaviti mednarodni sistem za inovacije v turizmu na omenjenem območju.

Vodja Regionalne destinacijske organizacije Zeleni kras Dejan Iskra.

Tokrat je med furmani navduševala tudi čupa

Postojna je v nedeljo, 14. julija, ponovno zaživela v duhu furmanstva. Tradicionalni etnološki dogodek, tokrat že 28. Furmanski praznik je ponovno obudil bogato dediščino tovorniških in prevoznih dejavnosti v regiji. Posebnost tokratne prireditve je bil prevoz replike edinega slovenskega morskega drevaka – čupe Marije, ob koncu 19. stoletja stesane iz debla hoje, zrasle v okolici Bukovja.

Potem ko je bil praznik, napovedan že za 7. julij, zaradi slabe vremenske napovedi odpovedan, je Turistično društvo Postojna tokrat kljub popoldanski plohi uspešno izpeljalo celoten program; zabava po uradnem delu se je zavlekla vse do polnoči. Organizator je letos poskrbel tudi za novost, dopoldanska pohod in kolesarjenje po poteh nekdanjih kontrabantarjev.

Prometne poti na Notranjskem so bile od nekdaj gospodarsko in komunikacijsko pomembne – že v srednjem veku se je razvilo tovorništvo, iz te dejavnosti pa je postopoma nastalo furmanstvo, in to zamrlo šele v sredini prejšnjega stoletja. Postojna in Planina sta bili v času furmanstva pomembni postojanki.

Furmanstvo je predstavljalo za lokalno prebival-

Največ zanimanja je požela replika preprostega čolna – čupe Marije.

stvo pomemben vir dohodkov, zato so se razvile ob njem različne obrti – od kovaštva, sedlarstva in kolarstva do gostinskih dejavnosti. Tudi te vsako leto obudijo na Furmanskem prazniku, tokrat so posebno pozornost namenili kulinariki. Kot je povedala **Marica Gombač iz Turističnega društva**, so se furmani v gostilnah ob poti radi krepčali z različnimi golaži, klobasami, kračami, rebrci, s prato in piščancem. Furmansko pojedino sta tokrat pripravljala **družba Postojnska jama** in **okrepčevalnica Bar Bor**. Sicer pa so se člani lovskih družin s Krasa, iz Brkinov in z Notranjske tudi letos pomerili v pripravi lovskega golaža.

V sprevodu furmanov z vozovi in s tovori z vseh koncev Slovenije je največ zanimanja tokrat požela replika čupe Marije, preprostega čolna, dolgega nekaj manj kot 7 metrov in širokega 65 centimetrov. Ta je služil ribiški družini na domačiji Babčevih v nabrežinskem zalivu več kot štiri desetletja in je edini primer morskega deblaka, ki je bil v uporabi vse do 2. svetovne vojne. Repliko čupe so v Postojno pripeljali v sodelovanju z Ribiškim muzejem iz Križa pri Trstu, original sicer hrani slovenski etnografski muzej. Za njen prevoz z volovsko vprego pa si je prvo nagrado žirije za izvirnost prislužilo **Razvojno društvo Merišče iz Merč**. Drugo mesto je tokrat zasedlo **Konjeniško društvo Naklo**, tretje pa stari znanec furmanskega praznika, **postojnski čuvar furmanskega izročila Danilo Sojer**.

Vseh nastopajočih je bilo več kot 500, so še sporočili iz Turističnega društva. To izpelje dogodek vsako leto ob podpori Občine Postojna in družbe Postojnska jama ter ob pomoči in sodelovanju udeleženih furmanov; slednji vložijo v dogodek veliko prostovoljskih ur.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografiji: Foto Atelje Postojna in Valter Leban.

PGD Studeno so zastopali: Branko Berdajs, Sebastjan Podboj, Ladislav Veber in Tone Gorc.

Kot je povedal **vodja RDO Zeleni kras Dejan Iskra**, naj bi število nočitev v regiji doseglo do konca leta številko 250 tisoč. Največ obiskovalcev pričakujejo seveda v Postojni, kjer so sicer tudi doslej zabeležili kar tri četrtine vseh nočitev. Velika večina so tujci, največ domačih gostov (skoraj polovica) pa obišče Občino Cerknica. Kot je povedal Iskra, so v RDO okrepili agencijske dejavnosti in organizacijo potovanj, več pozornosti namenjajo tudi razvoju novih turističnih produktov in promociji. Največ zanimanja požanjejo projekti Via Dinarica, Krasni svet čudes in Kolesarska pot Medvedova dežela, narašča tudi zanimanje za gozdni trekking z opazovanjem medveda. Lanska

novost – prevoz Hop On se ni najbolje prijel, zato so ga letos nadomestili z raziskovanjem Zelenega krasa za individualne goste.

Vse bolj priljubljen način preživljanja prostega časa predstavljajo turistični programi pohodništva, kolesarstva in doživetja narave, zato jih bodo kmalu dopolnili, napovedujejo pa tudi novost – butične skrivne večerje na Zelenem krasu. Po besedah Dejana Iskre je treba nadgrajevati pristno in avtohtono ponudbo, saj ta najbolj prepriča obiskovalca, željnega novih doživetij. Ob tem si želijo, da lokalni prebivalci sprejmejo širitev turistične ponudbe in se vanjo predvsem vključujejo ter tako izkoristijo poslovno priložnost. Kot je poudaril, so usmerjene

in dobro načrtovane turistične dejavnosti ključne namreč za to, da se ob prihodu obiskovalcev dobro počutijo tudi sami.

Podatki dokazujejo, da predstavlja turizem na Zelenem krasu pomemben del slovenske turistične ponudbe, zato se v RDO Zeleni kras trudijo to še nadgrajevati. Ker želi organizacija delovati družbeno in okoljsko odgovorno, je lani pristopila tudi k Zeleni shemi slovenskega turizma. Ta spodbuja trajnostno delovanje in združevanje ter promocijo lokalnega značaja.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija arhiv Občine.

Mednarodni festival kitare je postavil Postojno že osmo leto zapored na zemljevid pomembnih glasbenih dogodkov. To je edini festival kitare in kitarški koncertni cikel v Sloveniji in tudi širše, ki združuje tako mladež kot vrhunske svetovne mojstre kitare. Zanj je zaslužen njegov pobudnik, idejni in umetniški vodja, organizator in oče festivala, akademski glasbenik in profesor kitare Anton Črnugelj. Glasbeni kolegi in prijatelji ga poznajo kot prijetnega, dobrosrčnega in preprostega človeka, ki mu vse v življenju pomenita kitara in družina. Črnugelj je več kot le odličen pedagog, nasploh pa deloholik. Zase pravi, da je vedno raje ubral 'tisto težjo pot', saj se je s tem razvijal. Izhaja iz preprostega okolja in tak, preprost je tudi ostal. Njegova dobrosrčnost in toplina naredita druženje z njim prijetno in takšen je tudi do svojih gojencev. Za svoje izredne pedagoške uspehe je leta 2012 zaslužen prejel Škerjančevo nagrado, leta 2014 pa sta skupaj s soprogo Natašo – učiteljico kitare na Glasbeni šoli Postojna ter nepogrešljivo glasbeno in življenjsko sopotnico, pravzaprav njegovo desno roko pri izvedbi festivala – prejela občinsko srebrno priznanje Občine Postojna za »uspešno izvedbo Mednarodnega festivala kitare in promocijo občine Postojna«.

■ **Ljubezen in kitara sta vas pripeljala iz rodne Bele krajine prek Ljubljane v Postojno pred 25 leti. A še pred zaposlitvijo na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani vas je pot najprej vodila na šolanje in študij elektronike. Po diplomu ste študij nadaljevali in ga tudi uspešno zaključili še na Akademiji za glasbo.**

Odraščal sem ob Kolpi, v vasici čisto blizu Metlike. Obiskoval sem dislocirani oddetek Glas-

bene šole Črnomelj v Metliki. Že v osnovni šoli smo si fantje znali sami sestaviti glasbeno zasedbo, lotili pa smo se tudi izdelave ojačevalnikov in druge glasbene opreme. Pritegoval me je svet glasbe in elektronike. Trenutek življenjske odločitve pa je bila nepozabna reklama za Fructalove sokove na črno-belem televizorju: »Mami, jaz bi breskev,« je spontano izgovoril fantek, ko je listal po slikanici z nasklikanim sadjem. Ko je obrnil list z breskvami, se je oglasila klasična kitara z melodijo iz dru-

gega dela Lobosovega Preludija št. 3. Katarzal Sicer pa celotno moje sorodstvo poseduje čist glasbeni posluš, a nobeden ni profesionalen glasbenik.

■ **Svojo glasbeno pot ste oblikovali samostojno in v raznih zasedbah, pridobivali samozavest in premagovali tremo, čeprav vam je človek nikoli ne bi pripisal ...**

Že v mladih letih sem nanizal veliko javnih nastopov, samostojno koncertiral in nastopal v raznovrstnih glasbenih skupinah in v raznih zvrsteh. Med študijem sem poučeval kitaro na Glasbeni šoli Franca Šturma ter tam tudi igral v kitarškem orkestru in spoznal vrsto odličnih kitaristov, mladih ljudi vsemogočih znanj in velikih študijskih načrtov. Eden teh je bil tudi Gregor Avsenik, že takrat prepoznaven in obetaven mlad klasični kitarist s televizijskih zaslonov. Še danes trdim, da je to najbolj naravno muzikalen glasbenik, kar jih premore slovenska kitaristika. Takoj me je potisnil v svoje glasbene projekte, snemalne studie in delo z najboljšimi in najbolj popularnimi glasbeniki. Naenkrat sem se znašel na velikih evropskih odrih pred nekaj tisočglavo množico. V tej dragoceni navezi sem se naučil svetovljanstva, spoznal izvrstne glasbenike, se seznanil z glasbenim menedžmentom in se družil s pomembnimi ljudmi bogatih glasbenih znanj. Te izkušnje mi koristijo tudi pri organizaciji festivala kitare.

■ **V času vašega šolanja in študija si je kitara kot klasični instrument šele dobro utirala pot do samostojnih oddelkov. K temu razvoju ste kot pedagog pripomogli tudi sami. Na kaj ste še posebej ponosni?**

Bili smo prva generacija študentov kitare po prenovitvi kitarškega oddelka na akademiji.

Takrat so skoraj vse glasbene šole v Sloveniji hlepele po kitaristih, zanimanje za kitaro je raslo, kadra pa od nikoder. Zadrego je trajno rešil prof. Andrej Grafenauer. Utrdil je oddetek za kitaro na Akademiji za glasbo in poskrbel za celosten program pedagoških predmetov. Bilo nas je pet, ki smo vstopili v študijski program koncertne in pedagoške smeri. Moji učenci in dijaki so osvojili okrog 60 prestižnih nagrad, čeprav moram poudariti, da se profesorji neradi hvalimo s tekmovalnimi lovoričkami, saj bi šola morala biti vse prej kot tekmovalje. Danes vlada prepričanje, da delo z otroki ne prinaša resnega ugleda v družbi. Požvižgam se na to! Več mojih dijakov, diplomantov iz mojega razreda danes soustvarja kitarške trende v svetu – so uspešni kitaristi in predavatelji na univerzah po Evropi.

■ **Kako je v vas vzniknila ideja o festivalu in poletni šoli kitare ravno v Postojni?**

Do ustanovitve Tedna kitare v Postojni še nismo imeli navzven prepoznavnega dogodka za klasično kitaro in tudi ne organiziranega poletnega izobraževanja za študente kitare. Z našim festivalom se je začelo bolj veselo promoviranje klasične kitare z dogodki, kot so: mojstrski tečaji, predavanja, razstave, predstavitve not, zgoščenk, teoretičnih del itd. Edino v Postojni se zvrsti celoten cikel koncertov klasične kitare, kar pomeni tudi nadomestilo za izgubo koncertnega cikla Zvoki šestih strun v organizaciji Cankarjevega doma v Ljubljani. Gostje festivala še raje prihajajo v manjše, mirnejše kraje, a morajo biti zagotovljeni vsi tehnični pogoji za izvedbo. Ljubljana je prenaseljena, medtem ko ima Postojna vse festivalske pogoje; no, skoraj vse.

■ **Poleg službe je organizacija tako obsežnega vsakoletnega projekta gotovo velik zalogaj.**

Zaposlen sem na Konservatoriju za glasbo in balet Ljubljana kot profesor kitare. Vodim oddelek za kitaro, harfo in citre in petinsko poučujem še na GŠ Vrhnika. Organizacija festivala kitare pa je povezana tudi z odgovornim vodenjem in poslovanjem našega Društva Kitarza. Ni sem odgovoren le za kakovosten umetniški program, ampak tudi za finančno pokritost festivala, tehnično pripravo, odličnost storitev za naše udeležence in tudi za mirno in veselo vzdušje. Dela res ne zmanjka.

■ **Teden kitare se odvija pod okriljem in v soorganizaciji Društva Kitarza, zanj pa je treba povezati še mnoge niti.**

Entuziazem in zagnanost društva bi bila premalo, če ne bi imeli podpore Občine Postojna in Glasbene šole Postojna. Hvala Miranu Žitku z Občine Postojna, saj že vsa leta stoji za nami; gre za presežek in dolgoročni vložek v razvoj naše kulture. Tudi z ravnateljem Glasbene šole Postojna je lepo sodelovati. Zahvala vsem tudi v imenu celotne slovenske kitaristike.

■ **Festival združuje glasbenike iz celega sveta – učence, priznane profesorje in akademske glasbenike. Kaj je odlikovalo letošnjega?**

Vsako leto poskrbimo za raznolikost programa. Pri nas koncertirajo najboljši svetovni kitaristi, predstavljamo slovenska avtorska dela, posnetke, učno literaturo ipd. in pred vso to mednarodno javnostjo omogočimo koncert vsaj enemu našemu kitaristu.

Letos je bil naš predstavnik Timotej Kosovinc, od programskih vrhuncev pa moram izpostaviti kitarista svetovne kvalitete Andrea de Vitisa in unikatnost ansambla Jacaras, ta je s svojim barvitim nastopom presejal naša pričakovanja. Lepo je tudi, da je Zagrebški kitaristi trio svojo 35-letnico proslavil prav v Postojni. Redko se zgodi, da nas obišče kakšen tako eminenten gost, kot je bil letos prof. Brian Head, dekan Univerze za glasbo v Los Angelesu in direktor tekmovanja »Guitar Foundation of Amerika«. Letošnji udeleženci so resnično dosegli svoja pričakovanja in so zadovoljni, skoraj s solzami v očeh zapustili mesto.

■ **Vaša družina je v celoti zapisana glasbi. Tudi sin in hčerka stopata po tej poti.**

Soproga Nataša poučuje kitaro, uspešno vodi kitaristični orkester, vedno pa ima v rokavu še kakšno komorno zasedbo. Na otroke ne želiva preveč vplivati glede izbire o prihodnosti. Najprej sta oba obiskovala Glasbeno šolo v Postojni. Sin Tine je ob postojnski gimnaziji nadaljeval kitaro na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani, sedaj pa študira na Fakulteti za računalništvo in informatiko; hči Metka se je odločila za flavto in celoten program Umetniške gimnazije na našem konservatoriju. Oba uspešno nadaljujeta šolanje in naprej gradita vsak svojo življenjsko pot.

■ **Ravno odhajate na zaslužen dopust. Ali bo morda tudi glasbeno obarvan? Že snujete spet kaj novega?**

Za 9. festival kitare imamo program praktično že določen. Kakšen bo? Vem, pa ne povem ... ha, ha. Mogoče bi pa letos res vzel tudi kitaro, z veseljem bi naštudiral kaj novega na terasi našega apartmaja na Pagu. Vsekakor pa gredo z mano po ena knjiga poezije in proze ter telovadni copati za tek. A najverjetneje bom kar zadržal čas v pogovoru z domačini.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Daisy Rickman.

Srečno, maturanti!

Obe postojnski srednji šoli se od šolskega leta 2018/2019 poslavljata z odličnim uspehom dijakin in dijakov zadnjih letnikov. Poklicni maturi sta tako Srednji šoli Postojna kot SGLŠ prinesli diamantni maturantki, nadpovprečno dobro pa so z maturo opravili tudi gimnazijci.

Zlata maturanta Edita Zabukovec in Jure Mihelčič Žnidaršič

Splošno maturo je v spomladanskem roku opravljalo prvič v celoti 72 gimnazijcev **Srednje šole Postojna**; uspešnih je bilo 66 oziroma 91,7 odstotka dijakov. Zlata sta postala gimnazijca iz matične enote – **Edita Zabukovec** in **Jure Mihelčič Žnidaršič**, oba z 31 točkami. **Laura Fatur, Karmen Frank** in **Anja Tomažič** – vse so obiskovale gimnazijo v Ilirski Bistrici – pa so dosegle 32, 31 in 30 točk.

Na Srednji šoli Postojna je opravljalo **poklicno maturo** v programih ekonomski, strojni in računalniški tehnik v spomladanskem roku 59 dijakin in dijakov. Uspešnih je bilo 56. Vsi ekonomisti že uživajo na zasluženih počitnicah, trije dijaki računalništva in strojne šole pa se bodo z nekaterimi izpiti ponovno soočili jeseni. Najbolj se je izkazala ekonomska tehničarka **Eva Pakiž**, saj je dosegla vse možne točke in tako postala diamantna maturantka; prav tako odlična pa sta bila z 22 točkami njena sošolca **Nina Oblak** in **Nejc Tomažič**.

Na Srednji gozdarski in lesarski šoli (SGLŠ) so bili na poklicni maturi – opravljali so jo dijaki zdravstvenih in gozdarskih programov – razen enega uspešni vsi. Tudi na SGLŠ se lahko pohvalijo z diamantno maturantko, to je gozdarska tehničarka **Ines Frančeškin**; le za kakšno točko manj pa si čestitke zaslužita njen sošolec **Marcel Praznik Mihalič** in dijakinja zdravstvene nege **Petra Ule**.

Besedilo: Mateja Jordan; fotografija: arhiv šole.

Kulturni utrip poletja: 8 tednov, 50 dogodkov

Od 23. junija se vrstijo v središču Postojne prireditve v okviru enajstega festivala Kulturni utrip poletja. Za njen živahni poletni utrip tudi letos skrbita Občina Postojna in Kulturni dom Postojna, organizacijska enota Zavoda Znanje. Že v prvi polovici je festival doživel nekaj vrhuncev, obeta pa se jih še več. V skupno osmih tednih (vse do sredine avgusta) se bo zvrstilo na Titovem trgu, v atriju SAZU-ja, cerkvi sv. Štefana in še na nekaterih drugih lokacijah petdeset prireditev. Zagotovo so oziroma bodo vsaj katero lahko izbrali po svojem okusu tudi najbolj zahtevni obiskovalci, saj letošnji program prinaša vrsto kakovostnih izvajalcev, pa tudi znanih imen slovenske glasbene scene. Postojna ne bo zapadla mrtvilu niti v drugi polovici avgusta, ko v mesto spet pride Zmaj z mladimi.

Za uvod v postojnski poletni kulturni utrip je z letnim koncertom poskrbela Postojnska godba 1808.

Za uvod v postojnski poletni kulturni utrip je poskrbela **Postojnska godba 1808** pod vodstvom dirigenta **Primoža Petohleba** z letnim koncertom. Nanj je v atrij SAZU-ja povabila zvesto občinstvo in odlične goste – **Cherry Wine - Amy Winehouse tribute band**. Med doslej najbolj obiskanimi prireditvami je bila Mala guča v Postojni. Postojnska skupina **Pivo in čevapi** je poskrbela, da je na postojnskem odru nastopil tudi odličen **orkester Saše Krstia** iz Srbije. Domači in srbski »trubači« so ustvarili ob podpori zadovoljnih obiskovalcev izjemno vzdušje.

Radio 94 praznuje v letošnjem letu častljiv jubilej – 25. obletnico delovanja, seveda skupaj s svojimi zvestimi poslušalci. Prva »jubilejna« radijska prireditev se je odvila v sklopu festivala na predvečer rojstnega dne, 30. junija. Na velikem odru v središču Postojne so nastopili **Lea Sirk, Nika Zorjan** ter domači zasedbi – **Vit@vox** in **Matic Marentič & V. Dimenzija**. Drugi vrhunec praznovanja četrto stoletja postojnskega radia bo 21. septembra na velikem koncertu pred Primorko.

Med doslej najbolj obiskanimi prireditvami je bila Mala guča v Postojni.

Zvesti poslušalci Radia 94 so se na predvečer njegovega 25. rojstnega dne zbrali na radijskem koncertu.

Prvi julijski večer je bil v znamenju dalmatinskih melodij, za kar je v atriju SAZU-ja poskrbela **Vokalna skupina Goldinar** z odličnimi gosti – **KD Vipavski tamburaši**. Poln atrij je ponovno potrdil naklonjenost glasbi, ki prinaša nostalgичne spomine na brezskrbne dopustniške dni.

Organizatorjem jo je nekajkrat zagodlo vreme, in nekatere prireditve so bili primorani odpovedati. Otroke so dežne kaplje prikrajšale za predstavo Skoraj najboljši cirkus, ljubitelje zimzelenih melodij, filma in folklorne pa za koncert Poklon Jožetu Privšku, film Dediščina furmanstva in nastop Folklorne skupine Rak Rakek.

Od 4. do 7. julija so v gledaliških predstavah za otroke in odrasle uživali ljubitelji gledališča. V okviru Festivala amaterske kulture v organizaciji **Kulturnega društva Harlekin** se je v Postojni predstavilo več gledaliških skupin iz Slovenije in tujine. Festival predstavljamo na 20. strani Postojnskega prepiha, na 19. strani pa podrobneje tudi odmevni mednarodni festival kitare, ki ga je organiziralo **društvo Kitarza** v sodelovanju z **Glasbeno šolo Postojna in Občino Postojna**.

Srbsko prosvetno društvo Nikola Tesla Postojna je 8. in 9. junija uspešno nastopilo na največji Evropski smotri srbske folklorne v Sava centru v Beogradu. Med več kot 600 kulturno-umetniškimi društvi z več kot 3000 udeleženci iz 13 držav je ponosno promoviralo Postojno in Slovenijo. V začetku julija pa se je s **svojo Folklorno skupino** in z njenimi radoživimi plesi spet predstavilo na domačem odru. Gostili so še Folklorno skupino KD Bloke in AKUD KOLO Koper ter vaške pevce iz Zalesja (Ostrožno Brdo) in pevski zbor Šiške.

Redna gostja postojnskega festivala je tudi **Folklorna skupina Vipava**. Na letošnjem Vipavskem večeru so ob gostiteljih nastopile še folklorne

Folklorna skupina SPD Nikola Tesla je redna gostja festivala Kulturni utrip poletja.

Najmlajši obiskovalci so se razveselili interaktivne cirkuške predstave Hokus pokus Circus.

Operni večer z baritonistom Juretom Počkajem in mnogimi nastopajočimi je navdušil številno občinstvo.

skupine Pod Skalco, Borjač Sežana, Na placi Šempeter pri Gorici, Santa Gorizia iz Gorice ter pevski skupini KD Karla Štreklja Komen in Iskrice iz Šmihela.

Otroci so se 10. julija razveselili predstave Kozlovska sodba v Višnji gori v izvedbi **gledališča Teater Cizamo** in delavnice Tovarna milnih mehurčkov, 17. julija pa interaktivne cirkuške predstave Hokus pokus Circus v izvedbi **Sama Sebastiana** in ustvarjalne delavnice.

11. julija je v Postojni nastopila skupina **Jararaja**. V glasbeno-gledališkem nastopu so pevci in instrumentalisti – Janez Dovč na harmoniki, Gregor Budal na klarinetu, Vasilij Centrih na violini in Petra Trobec na kontrabasu – v hitrojezičnem repu duhovito predstavili Trubarja in druge trubadurje slovenske kulture ter dokazali, da Jararaja povezuje glasbene virtuoze.

Ob vrhuncih letošnjega poletnega festivala ne moremo zaobiti koncerta opernih arij v izvedbi baritonista **Jureta Počkaja** in gostov – sopranistke **Mojce Bitenc**, pianistke **Mojce Lavrenčič**, **zdrženih moških zborov občin Pivka in Postojna**, članov skupine Ana Pupedan **Simona Avsca** in **Marka Dolesa** ter članov skupine Forgotten Eden **Jerneja Počkaja** in **Edina Sabljakoviča**. Številčno občinstvo je bilo navdušeno nad prepletom opere in popularne glasbe. Podoživelo je oziroma prvič okusilo delček nepozabnega koncerta ljubezenskih pesmi, ki sta ga Jure Počkaj in Simon Avsec z gosti izvedla na valentinovo, ter del Vilharjeve spevoigre Jamska Ivanka, ki jo je več kot sto nastopajočih izvedlo ob 110. obletnici pridobitve mestnih pravic.

V šestčlanski glasbeni skupini Funktasy – Janis Joplin tribute band nastopa tudi pevkica **Nina Bužanin Simčič iz Hruševja**, poslušalcem bolj

V skupini Funktasy – Janis Joplin tribute band prepeva Nina Bužanin Simčič iz Hruševja.

znana pod umetniškim imenom **Ninnay**. Predstavili so se z znanimi prireditbami soula, bluesa, R&B, s primesmi jazza in skladbami Janis Joplin.

Med najbolj znanimi skupinami iz programa letošnjega festivala so **Prifarski muzikanti**. Ena najboljših etno skupin, ki je lani praznovala 30-letnico svojega delovanja, vsako leto razproda koncert v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma – in povsem razumljivo je, da je tudi med postojnsko publiko vzbudila veliko zanimanje. Prifarci so se predstavili s širokim glasbenim repertoarjem – od ljudskih pesmi do večno zelenih melodij in tujih uspešnic.

Tudi v prihodnjih tednih čaka obiskovalce veliko zanimivih prireditev (podroben spored je objavljen na 29. strani). Vabljeni!

Besedilo: Ester Fidel; fotografije: arhiv Občine/Petra Režek, Valter Leban.

Skupina Jararaja je predstavila trubadurje slovenske kulture.

Kulturni utrip poletja je obogatila s svojim nastopom tudi priljubljena skupina Prifarski muzikanti.

Kresni koncert za zaključek sezone

Mešani pevski zbor Postojna pod umetniškim vodstvom maestra Matjaža Ščeka je že petič sklenil sezono s tradicionalnim 'Koncertom ob kresni noči'. Odvijal se je 23. junija v parku pri Društvu upokojencev Postojna. Simbolika in skrivnost kresne noči sta odzvanjali v pesmi in besedi, ozaljšani s cvetjem in bili nagrajani z mnogimi aplavzi nastopajočim.

Zbor je tokrat gostil **Mešani pevski zbor Burja** Društva upokojencev Postojna z zborovodkinjo **Mirjano Možina Čepirlo** in **Tamburjaše** iz Vipave. Slednji zelo uspešno delujejo kot mladinska tamburaška skupina že enajsto leto. Glasbeno društvo Tamburjaši vodi od ustanovitve dalje strokovno in organizacijsko **Vlasta Lokar Lavrenčič**, asistentka, koncertna mojstrica in vodja najstarejše skupine pa je študentka magistrskega študija

Simbolika in skrivnost kresne noči sta odzvanjali v pesmi in besedi

orkestralnega dirigiranja na Akademiji za glasbo v Ljubljani **Mojca Lavrenčič**. Slišali smo originalne tamburaške skladbe, slovenske ljudske pesmi in popevke, priredbe klasičnih in popularnih skladb. Tudi njihovo ime vključuje značilnost kraja, od koder prihajajo – 'burjo'.

Sicer so bili pevci **MePz Postojna** zadnji mesec sezone zelo aktivni. Pripravljali so se na svoj zadnji kresni koncert, pred tem pa so maja na drugem letošnjem U3NKKU gostili izvrsten zbor Orfej iz Ljutomer – vodi ga priznani zborovodja **Andraž Hauptman**. Koncert je bil hkrati tudi dogodek ob slovesnem

odprtju Tedna ljubiteljske kulture. Gostujoči zbor je v Postojni izvedel še dvodnevne priprave za mednarodno tekmovanje.

Predsednica zbora **Pia De Paulis Debevc** je ob koncu koncerta poudarila v svojem nagovoru med drugim tudi to, da pomeni za MePZ Postojna vrhunec iztekajoče se pevske sezone nastop njegovih članov na prvem koncertu 19. kulturnega poletnega festivala Studenec 25. maja v cerkvi sv. Lenarta v Krtini – navdušili so z odlično izvedbo sakralnega programa. Ob rednih, dodatnih in intenzivnih vajah je zbor od konca lanskega

avgusta organiziral 16 pevskih dogodkov ali na njih sodeloval. Mednje sodijo 3 krajši nastopi, 5 gostovanj, 3 nastopi na pevskih revijah in srečanjih ter organizacija 5 koncertov – med temi tudi slavnostnega ob njegovi 35-letnici.

Pevke in pevci MePZ Postojna so s svojimi zvestimi poslušalci in z ostalimi gostujočimi obiskovalci nadaljevali kresovanje v parku v prijetnem druženju še dolgo večer.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Ladislao Torresan.

Črno na belem Rebeke Petrovčič

Mlada postojnska slikarka **Rebeka Petrovčič** je postavila 10. julija v galeriji Zavarovalnice Triglav na ogled razstavo ilustracij **Črno na belem**. Prireditev sta glasbeno obogatili učenki glasbene šole **Metka Črnugelj** na flavti in **Janina Gams Kališnik** na kitari.

Rebekine risbe s tušem in grafike odstirajo pogled v figuralne motive in zgodbe.

Rebeka je pred dvema letoma diplomirala na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani – smer slikarstvo na temo **Metamorfoza**. S prvo samostojno razstavo se je predstavila lani, najprej v galeriji Slovenskega ljudskega gledališča Celje, zatem pa v Galeriji Zavarovalnice Triglav v Postojni. Sodelovala je na več skupinskih razstavah v Ljubljani in Postojni.

Avtorico zanima predvsem svet simbolov, transformacij, arhetipov in prisodob, shranjenih v našem kolektivnem spominu. O svojih novih delih z razstave **Črno na belem** je povedala: »To so domišljjske ilustracije. Nastajajo v okvirih teme, ki dopušča bolj sveže in ustvarjalnejše prijeme. Odmikajo se v izmišljen svet flore in favne, saj se kot neločljivi duo prepletata tudi v resničnem svetu. Prevladujejo podobe iz narave, kajti ta nam ponuja ogromno inspiracije«.

Naslov razstave je jasno opredeljujoč – gradi podobe brez barvne palete. Risbe s tušem in grafike tako odstirajo pogled v figuralne motive in zgodbe. Slikarka jih upodablja z vso natančnostjo in izoblikovanimi finesami ornamentov. Srečujemo živali (večinoma ptice), pa tudi vegetabilne forme – cvetlice in nenavadno rastlinje, pri čemer sta ves čas v sožitju in komunikaciji realni in fantazijski svet. Razstava je na ogled do konca avgusta.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: osebni arhiv R. Petrovčič.

Mednarodni festival kitare v Postojni že 8. leto

Kitarza je uspešno umišljeno ime za društvo izbranih kitaristov in ljubiteljev šestih strun, ustanovljeno pred sedmimi leti, z osnovnim namenom organizacijske podpore in priprave vsakoletnega mednarodnega festivala Teden kitare v Postojni. S pomočjo soorganizatorjev – Občine Postojna in Glasbene šole Postojna – sta glavna promotorja zakonca Anton in Nataša Črnugelj v sedmih pravljičnih letih postavila pravo kitarsko ustanovo. Pohvala gre tudi desetim sponzorjem, ki so zaslutili, da je treba idejno dobre projekte podpirati, saj se dobro vrača z boljšim.

Od 7. do 13. julija se je v dvorani Alojza Srebotnjaka na Glasbeni šoli Postojna in v postojnski cerkvi sv. Štefana odvijalo sedem koncertov. Tovrstna senzibilna glasba razveseljuje izbrani krog poslušalcev in ti (resnici na ljubo jih je bilo manjše število) so prihajali zvesto in hvaležno. Bolj kot število poslušalcev je pomembna številčnost udeležencev kitarske poletne šole – študentov širom sveta, predavanj in mojstrskih tečajev,

Spomin na zaključni nastop z 8. mednarodnega festivala kitare.

ki so jih vodili uveljavljeni univerzitetni profesorji iz Slovenije, sosednjih dežel in oddaljenejših svetovnih koncev. Slušatelji – mladina, ki jim je tudi nastanitev v Youth Hostlu v idiličnem parku SGLŠ predstavljala svojevrstno doživetje, so svoje navdušenje in hvaležnost za perfektno organizacijo festivala opisali na pohvalno oblikovani spletni strani Tedna kitare v Postojni.

Uvodni koncert je v cerkvi izvedel **Zsombor Sidoo iz Madžarske**, naslednji mladenič – **Urban Reiter** – prihaja iz slovenske Koroške, Zagrebški kitarski trio v sestavi **Goran Listeš, Istvan Römer** in **Darko Petrinjak** pra-

znuje letos 35. letnico delovanja, **Andrea De Vitis** je virtuozni Italijan, **Timotej Kosovinc** se je predstavil z lastnimi skladbami, **Mateusz Ławniczak** je na lutnji predstavil stare angleške renesančne balade in skupaj s sedemčlansko zasedbo **Jacaras** navdušil ljubitelje španske glasbe. V vrhunškemu ansamblu prepeva sopranistka **Julieta Gonzales - Springer** in prispeva avtentični španski karakter. Na (podaljšanem) zaključnem večeru so izbranci z mojstrskih tečajev med drugim predstavili novonastalo skladbo, napisano posebej za ta večer. Študentje iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Belgije, Španije, Srbije in Poljske – marsikateri letos ponovni udeleženci – dobro vedo,

da sta druženje in izpopolnjevanje presežek, s katerim se lahko pohvalijo tako udeleženci poletne šole kot tudi organizatorji.

Ob igranju avtorskih rock bluesovskih komadov Timoteja Kosovinca sem se spomnil časov, ko smo v dvorani Jamskega dvorca 13 let zapored spremljali prireditve v sklopu Festivala blues Postojna. Vsi koncerti so bili razprodani, a je festival zaradi kratkega stika obeh nosilcev organizacije klavrno zamrl. Verjamem, da se kaj podobnega s Festivalom kitare v Postojni ne more zgoditi. Kitarza deluje kot katarza.

Besedilo: Marino Samsa; fotografija: arhiv Občine.

Koncerta XXI. Mednarodnega glasbenega festivala mladih

V juniju sta v sklopu XXI. Mednarodnega festivala mladih Postojna 2019 izzvenela dva koncerta, čakata nas še dva v prihajajočih mesecih.

Za organizacijo kakovostnega mednarodnega festivala skrbita Turistična zveza Brkini, Kras, Notranjska in Turistično društvo Postojna. Izvedbo dodatno podpirajo glavni pokrovitelj Zavarovalnica Triglav, osrednja pokroviteljica Občina Postojna in družba Postojnska jama ter pet manjših lokalnih sponzorjev.

Sredi junija je pričaral na ploščadi pred Postojnsko jamo koncertno vzdušje skoraj štiridesetčlanski pihalni orkester **Jugendblasor-**

chester Schüpheim iz Švice. Mladim pihalcem medeninastih glasbil je dirigiral **Florentin Setz**.

Drugi koncert je bil 29. junija v cerkvi sv. Štefana v Postojni. Zbor **Southland Choir Australia** je predstavil poslušalcem 14 pesmi in obvezni dodatek. Poleg starih avstralskih nacionalnih pesmi so premierno zapeli dve pesmi našega avtorja Ambroža Čopija. Osemnajstčlanski zbor vodi temperamentna in zgovorna gospa **Lesley Challenger**.

Avstralski zbor Southland Choir Australia je nastopil v cerkvi sv. Štefana.

Prireditelja vljudno vabita obiskovalce še na dva koncerta. Zadnji dan v juliju bo nastopil pred Postojnsko jamo na koncertu, posvečenem 110. letnici mestnih pravic Postojne, **Panta Rei Symphonic Band** iz Belgije, 25. avgusta pa si lahko privoščite obisk sakralnega koncerta v

postojnski cerkvi. Svoja glasovabosta pridala sopranistka **Tina Kadunc Tiana** in baritonist **Matej Lenarčič**, na klavirju ju bo spremljala **Snježana Pleše Žagar**.

Besedilo in fotografija: Marino Samsa.

Za smeh in kakšno pikro je bilo poskrbljeno

V okviru festivala Kulturni utrip poletja se je od 4. do 7. julija odvijal tudi 9. FAK - Festival amaterske kulture Postojna v organizaciji ŠKD Harlekin Postojna. Tokrat je v pisani paleti gostil sedem gledaliških predstav. Uprizorile so jih ljubiteljske gledališke skupine iz Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije in prvič letos tudi iz Makedonije.

Nekatere gledališke zasedbe so nas obiskale ponovno, saj smo jih lahko spoznali že na katerem od festivalov v preteklih letih. Uprizoritve so se vrstile pretežno v atriju Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, po enkrat pa na velikem festivalskem odru in v gostilni Pri kaminu. V glavnini jih je zaznamovala komedija, tu in tam so se ji malce pridružile še parodija in satira, tudi kakšna monokomedija – predvsem v slogu sodobnih družbenokritičnih vsebin, namenjene pravzaprav vsem generacijam.

Mitja Kranjc, vesplošno angažiran član in gonilna sila društva in Teatra Harlekin, je povedal, da so bile letošnje predstave festivala raznolike in do-

Otroška predstava **Vitamini zdravi fini** v izvedbi gledališča iz Šida (Srbije) je navdušila male ljubitelje gledališča.

bre, vendar si želijo, da bi v bodoče imeli boljši obisk in še kaj več domače publike, tudi mladih gledalcev. Sicer se počasi že pripravljajo na jubilejno 15-letnico delovanja svojega društva in na 10. FAK prihodnje leto.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: arhiv društva.

ŠKLJOC, ŠKLJOC

Večer poezije je bil tudi glasbeno obarvan.

Osmič s poezijo med ljudi

Na predzadnjo junijsko soboto se je odvil v Domu krajanov v Strmci osmi tradicionalni kulturni dogodek **S poezijo med ljudi**. Tudi tokrat ga je organiziralo kulturno društvo Vse-ENO iz Strmce.

Med nastopajočimi poeti je nastopil ob **Miroslavu Tičarju** iz Krškega, **Deanu Semoliču** iz Izole in **Francu Tomincu** iz Strmce tudi postojnski podžupan **Andrej Berginc**.

Branje poezije je z glasbo nadgradila skupina, ki jo sestavljajo pianist, skladatelj, kitarist in poet Dean Semolič iz Izole, profesorica harmonike Polona Tominec s Kozjanskega na Krasu ter Urban Brenčič in Karlo Vizek z didgeridoojem in šamanskim bobnom.

Prireditev je povezovala **Jadranka Tominec** iz Strmce in ob koncu presenetila tudi z izvedbo zadnje skladbe ob spremljavi pianista Deana Semoliča.

Dogodek se je zaključil na Tomincevi domačiji v Strmci, kjer so gostitelji pripravili odlično joto.

Varuhi gozda na Soviču pozdravljajo

Letošnja postavitev **Varuhov gozda na Soviču** je že četrta po vrsti in je rezultat prizadevnega dela sedmih varuhinj gozda, ki so ustvarjale skozi celo leto in v instalacijo iz gline vložile več kot sto ur dela.

Navdih so črpale iz staroslovanske mitologije, saj so bili Slovani tesno povezani z gozdom. Svet so predstavljali kot veliko drevo (običajno hrast), in tako tudi ta postavitev **Varuhov gozda na Soviču** simbolično predstavlja tri drevesa. Na vrhu najvišjega je upodobljen orel, levo in desno od njega pa sta luna in sonce. Letošnja postavitev **Varuhov gozda ob Borojevičevi poti** je bila rojena na poletni solsticij. Ustvarjalke upajo, da bodo instalacije ostale nepoškodovane in opozarjale vse mimoidoče na možnosti človekovega življenja v sozvočju s samim seboj, s sočlovekom in z naravo. S svojimi razstavami na prostem želijo pridati svoje snovanje k oživiljanju Soviča in varovanju narave.

Varuhinje gozda želijo s svojimi razstavami na prostem pridati svoje snovanje k oživiljanju Soviča in varovanju narave.

Ustvarjalni študijski krožek **Varuhi gozda** deluje na jezikovni šoli Athena v Postojni in ga vodi **Flora Otoničar**. Letos je nastajal pod okriljem Društva za širjenje vseživljenjskega učenja HNUM iz Postojne, podprla ga je tudi Občina Postojna. Sicer pa študijske krožke sofinancira Ministrstvo za izobraževanje RS in koordinira Andragoški center RS.

Besedilo: Polona Škodič; fotografija: Tomaž Penko.

Začetek poletja v znamenju košarke

Tudi letos so potekali v Postojni tradicionalno kar trije košarkarski kampi za fante in dekleta

Med 24. in 30. junijem je potekal v okviru Košarkarske zveze Slovenije **košarkarski kamp za fante**. Udeležilo se ga je kar 132 mladih košarkarjev. Trenirali so pod budnim očesom 24 trenerjev, svoje znanje pa je pokazalo tudi 12 sodnikov. Trenerji in sodniki so imeli po dve strokovni vodji. Gost kampa je bil slovenski košarkarski reprezentant **Zoran Dragić**, z mladimi je delil svoje bogato znanje in izkušnje. Sledil je **ženski kamp**. Med 1. in 7. julijem je bilo v Postojni 61 košarkaric ter po

deset trenerjev in sodnikov. Dekleta so se potegovala za mesta v reprezentanci do 14 let in igranje na turnirju v Slovenj Gradcu konec avgusta. Vse zbrane je kot gostja obiskala reprezentantka Slovenije **Tina Trebec**. Letos je morala zaradi poškodbe žal odpovedati udeležbo na evropskem prvenstvu v Srbiji. Kot zadnji pa je potekal pod okriljem krovne organizacije FIBA **mednarodni kamp za ženske**, na katerem so sodelovale igralkе, trenerke in sodnice iz 39 držav. Skupno je bilo prisotnih 141 udeleženk in udeležencev, šest iz Slovenije. Kamp je obiskala **Maria Stepanova**, ruska košarkarska zvezdnica, ki je osvojila dve bronasti olimpijski medalji in igrala tudi v WNBA. Organizatorji so se izkazali tudi letos in vse tri kampe spravili pod streho z odliko. Postojna je bila na začetku poletja spet lepo košarkarsko obarvana.

Boštjan Blaško

Srečanje starodobnih vozil

Društvo ljubiteljev starodobnih vozil – Oldtimer club Postojna je konec junija zgledno organiziralo 14. mednarodno srečanje starodobnih vozil. Domačini in turisti so lahko občudovali v vožnji po Postojni, v parku Postojnska jama, še bolj pa pred PTC Primorka več kot sto različnih starodobnih vozil – osebnih in tovornih, motorjev in mopedov, pa celo vojaških vozil.

Starodobniki, ki so jih lastniki iz Slovenije in Italije ter Hrvaške postavili na ogled pred PTC Primorka, so bili prava paša za oči. Veliko zanimanja je vzbudila obnovljena mobilna vojaška kuhinja – tudi zato, ker je v njej Marjan Halik pripravil odličen pasulj. Društvu jo je podarila Vojka Jakomin, nad njeno obnovo pa je

bdel Marko Klun. Organizatorji so za oblikovanje raznolikega programa povabili k sodelovanju člane PGD Postojna, voznika relija Grego Premrla, prodajalce kmečkih dobrot, vinarja, pa tudi prodajalce rezervnih delov za stare avtomobile ... K dobremu razpoloženju sta prispevala tudi ansambel Amaterji in

Starodobniki vedno znova vzbujajo zanimanje obiskovalcev tradicionalnega srečanja.

radijski povezovalc Edo Klemenc, pri usmerjanju prometa so pomagali člani motorističnega društva Springer Riders. Izkupiček humanitarno obarvanega srečelova je

organizator letos namenil postojnskemu domu upokojeencev.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: arhiv društva.

Tradicionalno srečanje ZŠAM Postojna

Združenje šoferjev in avtomehanicov (ZŠAM) Postojna je v začetku julija povabilo na srečanje svoje člane in njihove družine. Uradnemu delu s podelitvijo diplom za dolgoletno članstvo je sledil družinski piknik.

Stanovsko srečanje s prijatelji in z družinskimi člani je vedno znova prijetno.

Več kot 250 udeležencev srečanja je pozdravil postojnski **podžupan Andrej Poljšak**, sledila je podelitev diplom članom, ki so združenju zvesti zgledno dolgo – od štirih do častitljivih šest desetletij. Srečanje na Prestranku je bilo priložnost, da izpostavijo pomen svojega delovanja in se v prijetnem vzdušju družijo ob kulinaričnih dobrotah ter nazdravijo nadaljnji poti.

Besedilo: Ester Fidel; fotografija: Foto Atelje Postojna.

Kresovanje na Prestranku

Prizadevne organizatorje 16. kresovanja na Prestranku so obiskovalci nagradili na najlepši način – vabilu se je 21. junija namreč odzvalo več kot 350 krajanov.

Kresovanja se je udeležilo rekordno število krajanov.

Na igriščih OŠ Prestranek so se družile vse generacije. Otroci so bili veseli obiska Konjeniškega kluba, napihljivega gradu, delavnic in športnih aktivnosti. Srednja generacija je uživala v nogometu, košarki in vlečenju vrvi, vsi pa ob poslušanju ansamblov in pevskih zborov. Tekmovanje v nogometu in košarki se je udeležilo po 5 lokalnih ekip, v vlečenju vrvi 6, v otroškem nogometu so se pomerile 3 ekipe. Najboljše so prejele medalje in pokale, zmagovalne pa še nagrade sponzorjev. Prireditve so podprli Občina Postojna, Športna zveza Postojna in drugi sponzorji. Organizatorji se vsem lepo zahvaljujejo za pomoč.

Zaključek projekta Socialna aktivacija na Ljudski univerzi Postojna

Konec junija smo na Zavodu Znanje Postojna, OE Ljudska univerza zaključili z enoletnim projektom Socialna aktivacija. V dve 6-mesečnih izvedbi programa smo vključili 30 dolgotrajno brezposelnih oseb.

Pri naboru oseb sta bila ključna deležnika na projektu Center za socialno delo in Urad za delo Postojna. Udeležencem smo ponudili različne tečaje, predavanja in delavnice. Vključili smo jih v delovanje organizacijskih enot Zavoda Znanje, jim predstavili ključne institucije, organizacije in delodajalce ter jih povezali z njimi.

Udeleženci programa so bili prvi mesec prisotni 3 dneve na teden po 4 ure, ravno tako zadnji mesec. Vmes pa so 4 mesece obiskovali program 5 dni v tednu po 6 ur. Zaradi te intenzivnosti so udeleženci pridobili in utrdili kompetenci odgovornosti in timskega dela. V življenje so vnesli rutino in smisel. Nekateri so doživeli konkretno preobrazbo. Že v času izvajanja programa se je pet udeležencev zaposlilo ali vključilo v ukrepe aktivne politike zaposlovanja na Uradu za delo Postojna. Po

končanem programu pa se je zaposlilo, vključilo v usposabljanje na delovnem mestu in v različne oblike usposabljanja in izobraževanja še sedem udeležencev iz obeh izvedb programa, kar je nadpovprečen dosežek glede na pričakovane cilje programa.

Pri izvedbi projekta smo sodelovali s koordinatorkami socialne aktivacije, centrom za socialno delo in uradom za delo, z Občino Postojna, Mladinskim centrom Postojna, knjižnico Bena Župančiča, Zdravstvenim domom Postojna, Obr-

tno zbornico Postojna, Šentom in Šentprimo, Zavodom Human.si, Kompostom in Karsom. Vpeti smo bili v delovanje večgeneracijskega centra Točka moči in Zelene dvorane (balnišče). Sodelovali smo še z mnogimi drugimi lokalnimi delodajalci in organizacijami ter posamezniki, ki so z dobro voljo in velikodušnostjo pripomogli k uspešnosti programa. Vsem se iskreno zahvaljujemo in upamo na nadaljnje sodelovanje.

Helena Bizjak, vodja programa Socialna aktivacija

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Hiša na vogalu v sveži poletni preobleki

Obnova zunanosti Brivnice in frizerstva Ozbič, ki se izvaja v sklopu projekta Stare obrti za nove podjetniške priložnosti – ETNO PODJETNO, se končuje.

Hiša, na katero smo vsi meščani tudi zelo navezani in je velik del lokalne zavesi, je dobila novo lepšo podobo, kakršno si zasluži. Ker je del postojnske naselbinske dediščine, se je celotna obnova zunanščine in stavbnega pohištva, izvajala v skladu z smernicami Zavoda za kulturno dediščine Slovenije, OE Nova Gorica.

Znano je, da je v tej stavbi živela obrt že od leta 1924. To leto je bilo tudi osnova, ki se jo je želelo poustvariti. Barvna študija fasade, napisov in stavbnega pohištva, ki so jo izvedli odgovorni konzervatorji, je pokazala, da so

izvirne barve objekta takšne, ki jih vidimo na fotografiji. Sprememba je očitna, a verjamemo, da bomo meščani novo barvo nekoč 'zelene hiše na vogalu' hitro vzeli za svojo, se je navadili in bili nanjo ponovno ponosni.

Dela na objektu pa se še nadaljujejo. Po končani obnovi fasade in stavbnega pohištva je na vr-

sti obnova in rekonstrukcija notranjosti, ki bo zgodbi dala celotno podobo in pripomogla k temu, da bo v njem ponovno zaživel brivski salon, v katerem bodo dobrodošli tako domačini kot obiskovalci.

Fotografija: Radio 94

Stalimo (sub)kulturno ledeno goro

Ko se dobijo mladi iz Finske, Romunije in Slovenije, se zgodi prav to – stalimo ledeno goro predsodkov. Cel teden smo spoznavali subkulture in predsodke, povezane z njimi. Mladi so v okviru izmenjave, ki je bila projekt Mladinskega centra Postojna, ugotovili, iz kje predsodki izvirajo, in raziskovali, koliko od teh predsodkov dejansko drži.

Sredi julija se je 24 mladih v prostorih SGLŠ-ja poglobilo v subkulture. S pomočjo šestih mladinskih voditeljev so spoznali, katere subkulture poznamo, katere imamo v državah, iz katerih prihajamo, pa tudi, katere so vsem državam skupne.

Raziskali smo, kakšne so značilnosti subkultur, odpravili smo se v Ljubljano, kjer smo si ogledali mestne grafite, bivšo tovarno Rog in znano Metelkovo. Vrhunec izmenjave je predstavljal izlet v samo središče ene izmed lokalnih subkultur, spoznali smo »under-

ground« sceno Festivala drugačne glasbe Trnje. Mladi so tako lahko na lastne oči videli, kakšne so značilnosti pripadnikov subkulture, hkrati pa so lahko preverili svoje predsodke in večinoma ugotovili, da so predsodki neresnični, saj smo vsi samo ljudje. Vsak s svojimi značilnostmi, vsekakor pa našega značaja ne pogojuje obleka ali glasba, ki jo poslušamo.

Bistvo vsake izmenjave pa seveda ni le to, kaj se mladi naučijo, ampak prijateljstva in vezi, ki so se v tednu intenzivnega druženja spletle med

njimi. Mladi so se med seboj spoprijateljili in povezali, izmenjali so si kontakte in zagotovo bodo ostali v stiku tudi v prihodnje. Mladi so v tem tednu močno izboljšali znanje angleščine in pridobili samozavest za pogovarjanje v tujem jeziku, spoznali so značilnosti, posebnosti in igre vseh treh držav, poleg tega pa so med seboj stkali neprecenljive

ve vezi, ki se bodo lahko nadaljevale v čudovita prijateljstva.

Izkušnja je bila za vse udeležene neprecenljiva. Ob slovesu je steklo kar nekaj solz, mladi so se že dogovarjali, da bodo sodelovali tudi v naslednjih izmenjavah, prav tako pa smo si tudi voditelji obljubili, da sodelovanja še nismo zaključili.

Izlet koronarnega društva Postojna v Planico

Konec maja smo se člani Koronarnega društva iz Postojne, Pivke in Prestranka z avtobusom odpravili na vsakoleten majski izlet v Planico, Vrbo, Radovljico in Lesce.

Prvi postanek je bil na Jesenicah, sledila je pot v Planico, kjer nas je za ogled Nordijskega centra že čakal lokalni vodič. Poslušali smo razlago o osrednjem objektu ter zgodovini in sedanosti Bloudkove velikanke, letalnice bratov Gorišek, svetovnih rekordov in o ostalih športih pod Poncami. S panoramsko sedežnico smo se povzpeli 202 metra višje, na vrh skalalnice bratov Gorišek, nato

pa odšli še do bližnje Bloudkove letalnice, kjer smo občudovali neskončno globino pod sabo. Po kosilu nas je pot vodila do Vrbe, kjer smo si ogledali Prešernovo rojstno hišo. Na hitro smo se ustavili še v Radovljici, Linhartovem mestu in v Lescah, kjer smo obiskali tovarno čokolade. Polni doživetij in navdušenja se bomo še dolgo spominjali tega izleta. (TS)

Mlade jahačice odlične na tekmovanju za pokal Gradu Prestranek

Sredi junija se je na Gradu Prestranek odvijala tekma za pokal Gradu Prestranek, kjer si jahači in jahačice iz Slovenije in tujine svoje islandske lepote in znanje prikazali na novi ovalni stezi. Udeleženci so lahko tekmovali v različnih disciplinah in starostnih kategorijah, ocenjevali pa si jih sodniki z mednarodno licenco.

Tekmovanja so se udeležile tudi tri punce iz naših koncev, ki tekmujejo v okviru Športnega društva Islandski konji Trnje. V dveh različnih kategorijah so si Lea Mekina, Katarina Fatur in Katarina Suša razdelila prva tri mesta in s tem odlično opravile svoje delo.

Za njihove odlične rezultate sta nedvomno zaslužna tudi Lise in Zvozne Pavšič iz jahalne šole Islandski konji Trnje, ki mladim že vrsto let vztrajno pomagata s svojim strokovnim znanjem in izkušnjami.

Občina Postojna zaključuje z odkupi kmetijskih zemljišč na Planinskem polju

Pomemben del aktivnosti naravovarstvenega projekta KRAS. RE.VITA, ki ga sofinancirata Evropski sklad za regionalni razvoj in Republika Slovenija, je vezan na odkupe kmetijskih zemljišč na območju Planinskega polja.

Na zemljiščih bodo v prihodnjih letih bodisi vzpostavljeni ali izboljšani habitatni tipi: travniki s prevladujočo modro stožko in bazična nizka barja. Odkupi so potekali na območjih, ključnih za ugodno stanje posameznih vrst (travniška morska čebulica, kosec in pisana penica). Skupno je bil predviden odkup 22,76 hektarjev površin.

Občina Postojna je uspešno iz-

peljala postopke za odkup 21,65 hektarjev zemljišč. V zadnji fazi postopka odkupa so še tri zemljišča. Na vseh odkupljenih 25,1 hektarjih bo Občina Postojna zagotovila izvajanje prilagojenih kmetijskih praks, s čimer bo izboljšala stanje tarčnih habitatnih tipov. Prav tako bo na ta način vzpostavljen primeren življenjski prostor za travniško morsko čebulico, pisano penico in kosca.

Vljudno vabimo na voden sprehod po Planinskem polju in otroško delavnico »Spoznajte dve dekleti – floro in favno iz Planinskega polja«

Sprehod, ki je namenjen družinam, otrokom, malih in velikim ravednežem, bo vodil kustos biolog Slavko Polak iz Notranjskega muzeja Postojna.

Kje in kdaj se dobimo?

- **v četrtek 22. 8. 2019** ob 18.00 pred Notranjskim muzejem Postojna (Kolodvorska cesta 3, 6230 Postojna) – *brezplačen avtobusni prevoz do Planine in nazaj*
- ali v Planini na parkirišču pred ruševinami gradu Hošperk (Haasberg) ob 18.20

Število mest je omejeno. Prijave zbiramo do torika 20. 8. 2019 na elektronski naslov info@notranjski-muzej.si ali na telefonsko številko: 05 72 11 080.

Nikakor pa ne zamudite tudi **otroške delavnice** Notranjskega muzeja Postojna »**Mala in velika riba**«, v sredo 31. 7. 2019 ob 19.30 na Titovem trgu v Postojni.

* V primeru slabega vremena bo voden sprehod po Planinskem polju prestavljen.

BALETNO DRUŠTVO
POSTOJNA

Baletno društvo Postojna VPISUJE K BALETNI VADBI

Postojna:

v četrtek, 5. septembra 2019, ob 17.00
in nato vsak četrtek v septembru ob 17.00
v Baletni dvorani Postojna (Kazarje 10, Postojna)

Logatec:

v ponedeljek, 9. septembra 2019, ob 17.00
in nato vsak ponedeljek v septembru ob 17.00
v malem vadbenem prostoru športne dvorane ob OŠ 8 talcev

Cerknica:

v sredo, 4. septembra 2019, ob 17.00
in nato vsako sredo v septembru ob 17.00
v dvorani Gasilskega doma Cerknica (1. nadstropje)

BALETNE URICE ZA NAJMLAJŠE (4-6 let)

BALETNA PRIPRAVNICA (7-8 let)

BALETNA ŠOLA (od 9 let dalje)

- pouk baleta po programu Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport,
- nastopi v baletnih predstavah, na plesnih tekmovanjih in javnih prireditvah.

INFORMACIJE: baletnodrustvo.postojna@gmail.com, 040-223-069

Obiščite nas na in na spletni strani www.balet-postojna.eu

Prvi 2 uri gratis

KOVOD

Opozarjamo na **nedovoljene odvzeme vode iz hidrantov**, ki so v poletnih dneh pogosto zaznana kršitev.

Hidranti so namenjeni **zagotavljanju požarne varnosti ter oskrbe s pitno vodo**.

Odvzem vode brez dovoljenja je neodgovorno ravnanje, ki ni dovoljeno in se kaznuje.

Pozivamo, da kršitve prijavite na telefonsko številko
05 700 07 80 ali info@kovodpostojna.si
oziroma neposredno Medobčinskemu inšpektoratu in redarstvu Postojna na
05 726 55 69 ali inspektorat@postojna.si.

Telekom Slovenije

ZA VARNO BIVANJE NA DOMU

V Sloveniji vsak tretji starostnik pade vsaj enkrat letno, najpogosteje na svojem domu. Učinkovita pomoč v tovrstnih primerih je **storitev E-oskrba**. Gre za rešitev, ki podpira bivanje starejših, invalidov, bolnikov s kroničnimi boleznimi, bolnikov po težjih operativnih posegih in oseb z demenco pri **samostojnejšem bivanju na njihovem domu**. 24 ur na dan namreč omogoča hiter klic na pomoč [s pritiskom na gumb na obesku ali varovalni enoti] v primeru padca ali nenadne slabosti, organizacijo pomoči in podporo usposobljenega osebja v asistenčnem centru.

Da bi bila E-oskrba čim bolj dostopna, **Telekom Slovenije** v sodelovanju z Zvezo društev upokojencev Slovenije izvaja projekt Varni in povezani na domu, v okviru katerega z občinami zagotavlja **[so]financiranje** storitve. K projektu je pristopila tudi **Občina Postojna**. Razpisni pogoji za pridobitev subvencije so objavljeni na spletni strani **www.postojna.si**.

Za več informacij o storitvi E-oskrba obiščite **www.telekom.si/e-oskrba**, **Telekomov center Postojna (Ulica 1. maja 1)** ali **pokličite 080 8000**.

Višja strokovna šola Postojna vas vabi na

INFORMATIVNI DAN

**GOZDARSTVO in
LOVSTVO**

Edini v Sloveniji

STROJNIŠTVO

POSLOVNI SEKRETAR*

V torek, **10. septembra** 2019,

ob **16.30** na Višji strokovni šoli Postojna,
Ljubljanska cesta 2.

ŠOLSKI CENTER POSTOJNA
VIŠJA STROKOVNA ŠOLA

Raven izobrazbe: **VI/1**

Trajanje študija: **Dve leti.**
Na programu strojništvo traja študij
2 leti in pol.

* Samo **izredni študij.**
Možnost študija na daljavo

Višja strokovna šola Postojna, Ljubljanska cesta 2 - www.vspo.si - 05 7212 330

5. DOBRODELNI POSTOJNSKI TEK

31. AVG

TITOV TRG, POSTOJNA

9:00
OTROŠKI
10:00
ODRASLI

ORGANIZATOR: Športno društvo Postojna teče

SPLETNA STRAN: www.postojnatece.si

FACEBOOK: <https://www.facebook.com/postojnskitek/>

KONTAKT: postojnskitek@gmail.com

Predprijave do 26.8.2019 na spletni strani postojnatece.si.
Vsi predprijavljeni do 16.8.2019 dobijo
personalizirano štartno številko in majčko postojnskega teka.
Prijave bodo možne tudi na dan tekm.

Osrednja pokroviteljica:
OBČINA POSTOJSKA

Zmaj 'ma mlade

poletni kulturni festival
20. avg. - 1. sept.

Za pokušino:

- t, 20. 8. Odprtje festivala s koncertom **Radio*Zastava (I)**
- s, 21. 8. Heavy brass koncert: **Ottone Pesante (I)**
- č, 22. 8. Monokomedija Admira Baltića: **Slaba družba**
- p, 23. 8. Koncert pod kostanjem: **Bakalina Velika**
- s, 24. 8. Koncert: **Prizma, Generator**
- n, 25. 8. Večer **Stand-up komedije**
- p, 26. 8. Ulična predstava **Nautilus ŽUM (Č)**
- t, 27. 8. Guixot de 8 (Kat): **Igrišče na trgu**
- s, 28. 8. Koncert: **Katalena**
- č, 29. 8. Ulična plesna predstava **Oni**
- p, 30. 8. Koncert pod kostanjem: **zalgasper**
- s, 31. 8. 5. dobredelni **Postojnski tek**

- s, 31. 8. Koncert: **Coloured Sweat** s pihalnim orkestrom Ilir. B., **The Authentics (I)**, **Orlek**
- n, 1. 9. **Po-stoj na živi ulici**
Festival avtohtonih manjšin
Koncert: **Ante Upedanten banda**

Cel program najdete na www.zmaj-ma-mlade.com. Vabljeni!

Vstop na vse prireditve festivala je brezplačen. * t: 051 840 004 * e: info@mcp.si * fb: [zmajmamlade](https://www.facebook.com/zmajmamlade)

komus

Pogrebne storitve

**V TEŽKIH TRENUTKIH ŽALOVANJA,
OB IZGUBI NAJBLIŽJEGA,
SMO VAM V POMOČ S PRIJAZNO BESEDO IN
CELOSTNO ORGANIZACIJO ZADNJEGA SLOVESA**

NUDIMO VAM POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

- ❖ ureditev dokumentacije, prevozi in priprava pokojnika (doma in v tujini)
- ❖ izkop in priprava groba, priprava poslovilne vežice
- ❖ klasični in žarni pogrebi, ter raztros pepela na pokopališču
- ❖ ekshumacija
- ❖ organizacija pogrebne svečanosti
- ❖ žalno cvetje, objava osmrtnic
- ❖ pevci, trobentač, poslovilni govor
- ❖ pogrebna oprema

V primeru naše organizacije pogrebne svečanosti vam nudimo **10% popust** na žalne aranžmaje v cvetličarni Agrokor.

DODATNE INFORMACIJE: KOMUS d.o.o
Jeršice 3, Postojna, Dežurna št.: **041 377 294**
Tel.: 05 726 55 47, e-mail: komus@komus-po.si

KINO

eksperiment
pred MC Postojna

- SRE 31.07** Ptice jezer, njihova vrnitev (Slo, 2018)
ob 21:15 dokumentarec
- SRE 07.08** Tatiči (Jap, 2018)
ob 21:00 drama
- SRE 14.08** O ljudeh in vaseh (Fr, 2017)
ob 21:00 dokumentarec
- ČET 22.08** Gajin svet (Slo, 2018) - v dvorani
ob 18:00 mladinska romantična komedija (8+)
- ČET 22.08** Pero Lovšin – Ti lahko (Slo, 2018)
ob 21:30 dokumentarec
- ČET 29.08** Moja žirafa (kopr., 2017) - v dvorani
ob 18:00 družinski film (5+), pripovedovanje v slovenščini
- ČET 29.08** Ne bom več luzerka (Slo, 2018)
ob 21:30 drama
- SRE 04.09** Kafarnaum (Lib/Fr, 2018)
ob 20:00 drama
- SRE 11.09** Zeleno kolo (S. Arab./Nem, 2012)
ob 20:00 mladinska drama (8+)
- SRE 18.09** Ime mi je Li (I/Fr, 2011)
ob 20:00 drama

Sofinancira

OBČINA
POSTOJSKA

Vstop na kino predstave je brezplačen.
Več na <https://dogodki.today/poletnikinoeksperiment>

Vodnik dogajanja v občini Postojna

v času od 27. julija 2019 do 30. septembra 2019

27. julij 2019

- 18.00 Opasilo - Sv. Ana v Hraščah**
Kulturno in športno društvo Hrašče - Mali Otok
 Hrašče

31. julij 2019

- 10.30 21. Mednarodni glasbeni festival Postojna 2019**
Koncert
Turistično društvo Postojna
● **Panta rei symphonic band, Belgija**
 ploščad pred Postojnsko jamo

3. avgust 2019

- 16.00 Gozdar-kmet nekoč in danes**
TD Pudgura
● **Veselica z ansamblom AKORDI**
 kozolec toplar v Belskem

4. avgust 2019

- 10.00 Prva nedelja v mesecu, brezplačen vstop za občane**
Zavod Znanje Postojna, OE Notranjski muzej Postojna
 Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3

5. - 9. avgust in 12. - 16. avgust

Šport, jezik, špas v Mladinskem centru Postojna

Zveza prijateljev mladine Slovenija Postojna Pivka

- Brezplačne poletne počitnice so primerne za otroke med 6 in 10 let.
Obvezne prijave do 26.7.2019 na zpmns.popi@gmail.com ali 041 982 781
 Mladinski center Postojna

11. avgust 2019

- 20.30 Plesna predstava FS Torbarji z gosti FS Torbarji**
 na Titovem trgu v Postojni

15. avgust 2019

- 19.00 KONCERT POD LIPO**
KD Slavina
● **Vokalna skupina SLAVNA z gosti**
 na trgu pred Kulturnim domom Slavina v Slavini

17. avgust 2019

- 18.00 41. Krompirjeva noč**
TŠKD Tisa Nanos
● **Poskočni muzikantje, Tabu, Ana Pupedan**
 Veliko Ubeljsko (igrišče za kulturnim domom)

19. - 23. avgust 2019

- 9.00 Počitniško dogajanje v dnevnem centru za otroke in mladostnike Postojna**
Dnevni center za otroke in mladostnike Postojna
● Za informacije in prijave pišite na: dc.postojna@gmail.com ali na 040 462 819
 Dnevni center za otroke in mladostnike Postojna

25. avgust 2019

- 20.00 21. Mednarodni glasbeni festival Postojna 2019**
Sakralni koncert
Turistično društvo Postojna
● **Matej Lenarčič, bariton**
Tina Kadunc Tiana, sopran
Snježana Pleše Žagar, klavir
 cerkev. Sv. Štefana v Postojni

26. in 30. avgust 2019

- 8.00-12.00 Kulturne počitnice na Zelenem krasu**
Zavod Znanje Postojna, OE Notranjski muzej Postojna
● Nepozaben teden počitnic, za spoznavanje petih partnerskih muzejev, društev in parkov v enem tednu.
Prijave in informacije na: tina.poljsak@notranjski-muzej.si
 Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3

26. - 30. avgust

- 7.00-15.00 Indijanci prelisčijo pirate**
SGLŠ Postojna
● Dnevna cena tabora je 20€, drugi otrok 15€.
Cena za vseh 5 dni je 85€, drugi otrok 50€.
Tabor je primeren za otroke od 3 do 15 let.
Več informacij in prijave: tanja.cehic@gmail.com ali pokličite na 040 187 383 (Tanja Čehič)
 SGLŠ Postojna

31. avgust 2019

- 9.00 5. Postojnski tek**
Športno društvo Postojna teče
● Po pastirkovih potkah nad jamo, mimo Soviča, skozi gozd do mestnega središča.
 Titov trg, Postojna

11.00 Slovesnost ob 70-letnici Vojkove koč na Nanosu

- PD Postojna
● Športne igre, srečelov, predstavitev dejavnosti GRS Ljubljana, živa glasba in zabava s plesom.
 pri Vojkovi koči na Nanosu

1. september 2019

- 10.00 Prva nedelja v mesecu, brezplačen vstop za občane**
Zavod Znanje Postojna, OE Notranjski muzej Postojna
 Notranjski muzej Postojna, Kolodvorska cesta 3

6. september 2019

- 21.00 Koncert Don Menza Quartet**
Jazz Hram
 Hotel Kras

7. september 2019

- 10.00 19. Svetovni festival praženega krompirja v Postojni**
Občina Postojna, Društvo za priznanje praženega krompirja kot samostojne jedi in Zavod Znanje OE Turizem Postojna
● Na festivalu bo tako pražilo več kot 80 ekip iz Slovenije in tujine (Švedska, Velika Britanija, ZDA, Nemčija, Avstrija, Madžarska in druge države).
 na ploščadi pred PTC Primorko

14. september 2019

- 18.00 Večer pod kozolcem ob citrah**
TD Pudgura
● **Jana Brlec in Mojca Bedenik**
 kozolec toplar v Belskem

28. september 2019

- 20.00 Tretji koncert iz niza U3NEK**
MEPZ Postojna
● **Komorni pevski zbor Mysterium Kranj**
 GŠ Postojna, dvorana Alojza Srebotnjaka

od 1. junija do 30. septembra 2019

Artcafe Postojna v okviru projekta Pluralps

SGLŠ Postojna
 SGLŠ Postojna

Vsak ponedeljek

Zumba in salsation na plaži

- Društvi Prostor in Uživaj
● Ob ponedeljkih na Plaži na Trgu padlih borcev migamo z Anito.
 na Trgu padlih borcev

Vsak torek

- 8.00 Jutranja telovadba in meditacija**
Zavod znanje Postojna, OE Točka moči Postojna
 Zelena dvorana, Postojna

Vsak četrtek

- 16.00 Kick Boxing**
Zavod znanje Postojna, OE Točka moči Postojna
● Predstavitve športa Kick boxing in razvijanje športnega duha.
 Zelena dvorana, Postojna

Vsak tretji petek

- 15.00 Access bars izmenjave**
Zavod znanje Postojna, OE Točka moči Postojna
● Delavnico vodi Anka Prelc
 Zelena dvorana, Postojna

Vsaki delavnik od 22. junija do 2. avgusta

- 9.00-12.00 Praktične kreativne delavnice**
Zavod znanje Postojna, OE Točka moči Postojna
● Primerno za otroke od 6. do 10. leta starosti.
 Zelena dvorana, Postojna

11. Kulturni utrip poletja

PE 26.7. 20.30	KONCERT skupina VIT@VOX V primorski zasedbi vit@vox se znanje in izkušnje prekaljenih glasbenikov združujejo z mladostno energijo in posebnim vokalom pevke Vite Jordan.	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
PO 29.7. 21.00	KONCERT DENISE DANTAS QUINTET Nastopa energična brazilska pevka Denise Dantas s svojim kvintetom.	na Titovem trgu v Postojni / Jazz hram, Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
TO 30.7. 20.30	KONCERT skupina EYE IN THE SKY V svoj program so vključili tudi glasbo skupin Bee Gees, Abba, Joe Cocker, Stevie Wonder, Simply Red, Toto, The Police, Eric Clapton in drugih.	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
SR 31.7. 19.30	Predstava za otroke JUNAŠKI JELEN Jelen je ekolog. Skrbi ga, ker ljudje tako grdo delajo z okoljem.	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
ČE 1.8. 20.30	KONCERT glabena skupina HISTRIO Nastopajo: Andrejka Možina, Stefano Bembi, Tomaž Nedoh ter gostja Nastja Vovk.	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
PE 2.8. 20.30	KONCERT OB 10. LETNICI DELOVANJA SKUPINE NORTON Z gostujočimi skupinami ter v družbi bivših članov in prijateljev.	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
PO 5.8. 21.00	KONCERT VID JAMNIK QUARTET feat. AJDA STINA TUREK Oba diplomanta bostonske univerze Berklee College of Music se uveljavljata na mednarodni sceni.	na Titovem trgu v Postojni / Jazz hram, Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
TO 6.8. 20.30	NARODNO ZABAVNI VEČER Z ANSAMBLOMA AKORDI in TIK TAK	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
SR 7.8. 19.00	PASJI POLETNI DAN Na ogled bodo različne pasme psov, agility ter pasja kiropraktika.	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna, Občina Postojna, Športno kinološko društvo Postojna in Notranjski muzej Postojna
ČE 8.8. 20.30	KONCERT glasbeni skupini FAIR PLAY in TRICKEL BAND	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
PE 9.8. 20.30	KONCERT Postojnska rock skupina PUFF band vokalist Nick Keenan, kitarist Tomaž Valenčič, basist Martin Petrič, klaviaturist, kitarist Marko Markovčič ter bobnar Gašper Makarovič	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
SO 10.8. 20.30	KONCERT BALKAN DUO Vasko Atanasovski - flavta, saksofon; Zoran Majstorovic - kitara, oud, kamal (v slučaju slabega vremena bo koncert v Kulturnem domu Postojna)	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
PO 12.8. 21.00	KONCERT BRANIMIR GAZDIK QUARTET: LINK Nastopa hrvaški bobnar Branimir Gazdik s svojim fusion (jazz-rock) kvartetom.	na Titovem trgu v Postojni / Jazz hram, Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
TO 13.8. 20.30	KONCERT VEČER DALMATINSKIH PESMI S KLAPO CAMBI (v slučaju slabega vremena bo koncert v Kulturnem domu Postojna)	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna
ČE 15.8. 20.30	KONCERT skupina WCKD NATION	na Titovem trgu v Postojni / Zavod Znanje Postojna, javni zavod - OE Kulturni dom Postojna in Občina Postojna

KULTURNE POČITNICE
NA ZELENEM KRASU
5 DNI – 5 DOŽIVETIJ

od 26. do 30. avgusta 2019
8.00–12.00

60 EUR

ZA PRIJAVE IN INFORMACIJE PIŠITE NA:
tina.poljsak@notranjski-muzej.si
ALI POKLIČITE: 041 313 179

SEPTEMBER

**VABLJENI K
VPISU ABONMAJEV
ZA SEZONO 2019/2020**

**KULTURNI
DOM POSTOJNA**
tel. 031 304 878
kulturni.dom@zavod-znanje.si
www.kulturnidom-postojna.si

19.

**SVETOVNI FESTIVAL
PRAŽENEGA
KROMPIRJA**

7. 9. 2019

pred PTC PRIMORKA

Vse udeležence v prometu naprošamo, da se v času prireditve ravnajo po navodilih redarske službe. Za več informacij o prometnem režimu spremljajte spletno stran Občine Postojna (www.postojna.si).

Društvo za priznanje praženega
krompirja kot samostojne jedi

ZAVOD
Z ZNANJE
POSTOJNA

OBČINA
POSTOJNA

								AVTOR: MATEJ MISLEJ	NEZMOŽ- NOST VIDENJA. SLEPOTA	ENOVA- LENTNI RADIKAL IZ ETILENA	TISKANO DELO PRIMOŽA TRUBARJA	ITALIJANSKI IGRALEC (MASSIMO)	ODPRT PROSTOR, OBDAN S STAVBAMI	POTOVALNI NAČRT	SLOVENSKA TENIŠKA IGRALKA JUVAN	INDIJSKA ZVEZNA DRŽAVA		
								KLJUKASTI KRIŽ										
								RIMSKA BOGINJA SVOBODE										
								DELOVNA SPOSOB- NOST TELESA										
								ITALIJAN- SKA JED				JEZERO V TIBETU						
								GRAFIČNO ZNAMENJE				JANEZ BRATOVŽ						
															SLOVENSKI DIRIGENT (ANTON)	TROPSKA PAPIGA		
	PULJSKA ZNAME- NITOST	ZBIRKA STO NOVEL IT. PISATELJA BOCCACCIA	TEHNIČNA IZBOLJŠAVA, NOVOST	BARVA KOŽE, POLT	SEŃNA, SEVERNA STRAN	INSKRIPCJA NAMEN, NAKLEP, NAKANA			ZDRAVILIŠČE PRI CELJU AM. IGRALEC BALDWIN									
NAJSVETEJŠI DEL ANTIČNEGA TEMPLJA						OGLJKOVO- DIK V NAFTI KRALJEVIČ IZ MAHAB- HARATE				ŽELEZNIŠKI VOZ	OREL V NEM- ŠKIH GRBIH ŠVIC.-FR. PISATELJ (CLAUDE)							
UMETNOST- NI SLOG V EVROPI OD 14. DO 16. STOLETJA								OBRAT ZA ULIVANJE DATUMSKA ŠTAMPILJKA										
SLUŽBENO MESTO EKONOMA								PRED- STOJNIK FAKULTETE AVT. OZNAKA BENETK					BABILONSKA PRESTOL- NICA TURIZEM V SAVANI					
BIVALIŠČE UMRLIH V SLOVANSKI MITOLOGIJI				NEKD. JUG. KOŠARKAR (VINKO) POSLANEC DZ (MATEJ)					GIB Z ROKO NAJNIŽJA TOČKA, PODNOŽIŠČE									
LIUBITELJ, NESTRO- KOVNJAK, LAIK						REAKTIVNO LETALO DOMAČA ŽIVAL			GLASBENI ZNAK ZA TON NOVICA					STANJE ČUTNEGA UGODJA, OPOJNOST	ZOLAJEV ROMAN			
	IT. PISATELJ (UMBERTO) SL. PESNIK GRUDEN				BEOTIJEK NEKD. AM. BOKSAR (MU- HAMMAD)			PISATELJ CANKAR DOMAČA PERNATA ŽIVAL				MERSKA ENOTA ZA GLASNOST SVEŽENJ						
NEKDANJA SOVJETSKA UMETN. DRSALKA RODNINA					POMLAD (NAR. KOROŠKO) ELTON JOHN					ŽIVALSKA NOGA METKA ALBREHT								
GOJITELJ							BISTRO- UMNI NESMISEL											
SPOLNO SAMO- ZADOVO- LJEVANJE							PROVINCA, V KATERI JE VLADAL SATRAP											

Občina Postojna in Kulturni dom Postojna, OE zavod Znanje vabita na prireditve v okviru festivala Kulturni utrip poletja. Več informacij na 29. strani Postojnskega prepiha.

Občina Postojna podarja tri nagrade:

1. nagrada: monografija *Pripoved o življenju in delu Miroslava Vilharja*;
2. nagrada: slikanica *Jakob in postojnski zmaj*;
3. nagrada: dežnik z logotipom Občine Postojna.

Geslo nagradne križanke na osenčenih poljih in svoj naslov pošljite na dopisnici na naslov Postojnski prepih, Ljubljanska c. 4, 6230 Postojna najkasneje **do 8. avgusta**. Med pravilnimi rešitvami križanke bomo izžrebali tri nagrajence.

Izžrebani nagrajenci junijske križanke so:

1. nagrado (vrednostni bon za 30 evrov) prejme **BARBARA INOCENTE**, Vojkova 19, 6230 Postojna;
2. nagrado (vrednostni bon za 20 evrov) prejme **LADISLAV WEBER**, Studeno 54, 6230 Postojna;
3. nagrado (vrednostni bon za 10 evrov) prejme **MARIJA BAJEC**, Pretnarjeva 2, 6230 Postojna.

Nagrajenci bodo vrednostne bone prejeli po pošti.

Iz foto albuma družine Požar iz Predjame

Lovrencova hiša, današnja Požarjeva gostilna pri Predjamskem gradu, ima dolgo zgodovino. Naslednje leto bo obeležila 100 let uradnega odprtja. Najverjetneje je bila prvotno hiša grajskega oskrbnika, lastniški priimek Požar pa zasledimo prvič v začetku 19. stoletja.

Lovrencova hiša leta 1932.

Marija Požar, rojena leta 1823, je rodila leta 1850 nezakonskega sina Lovrenca. Iz njegovega imena najverjetneje izvira hišno ime. Med tremi Lovrenčevimi otroki je domačijo prevzel sin Andrej, rojen leta 1887. Imel je pet otrok, vendar je umrl mlad (leta 1934). Njegov sin Andrej (rojen leta 1926) je bil že najmanj druga generacija, ki je gostilništvo postavila kot primarno hišno opravilo. Vlogo gostilničarja je opravljal do upokojitve. Andrejev sin Boris (ta ima še sestro Ireno) še vedno pomaga pri gostilniških opravilih, čeprav sta z ženo Marijo že predala poslovanje svojim naslednikoma. Zdaj vodi gostilno sin Matej.

Požarjeva gostilna se je v svoji zgodovini soočala tudi s preizkušnjami. V letu 1934 je pogorela. Storilce (bližnje podnajemnike) so hitro ujeli in kaznovali. »Trattoria« v vseh teh letih ni obratovala le v začetku leta

1943, ker so jim Italijani odvzeli »licenco«. Obtožili so jih sodelovanja s partizani. Pomagali so partizanu, ranjenemu Andrejevemu bratu Jožetu (ta je imel gostilno v Planini). Z vozom so ga sestre skrivoma prepeljale v postojnsko bolnišnico, vendar jih je nekdo izdal. Za časa Italije so v hiši delovali osnovna in večerna šola, več let trgovina in pekarna. Tiste čase so nosili priimek Pozzari. Po vojni je gostilno za krajši čas prevzela Postojnska jama, gospodar Andrej Požar mlajši pa je bil takrat upravnik v svoji lastni hiši.

Boris Požar je nostalgичno opisal čase iz otroštva; nekaj zgodb mu je povedal oče Andrej. Knez Windischgrätz je svoje plemenite goste večkrat pripeljal v Predjamo na lov. Streljali so predvsem skalne golobe, ti so pogosto omahnili v ponor. »Mularija« je hitela pobirati ustreljene ptice iz težko dostopnih skal

Andrej Požar, leta 1986.
Hiše v ozadju že dolgo ni več.

in si prislužila lepo »žernado«. Lovci so v gostilni sestankovali, prirejali občne zборе, krste novopečenih lovcev ... Tam in pod znamenito vaško lipo je bilo od nekdaj zbirno mesto. Vsak konec tedna se je plesalo, prirejali so pustne veselice, vaški godci so raztegovali harmoniko, veliko se je prepevalo, tu in tam so se tudi stegli. Ob gostilni je bilo stalno zasedeno balinišče. »Če nisi pršu ob cajti, nisi pršu na vrsto,« se spominja Boris.

Kot zanimivost naj navedemo še podatek, da je bila Požarjeva družina povezana z družino Franca Severja (ta je leta 1890 od planinskih knezov kupil mlin ob potoku Lokva – voda ponikne pod gradom v Predjami). Francev sin Jože se je namreč poročil z Andrejevo sestro. Pogosto so ga klicali kar Severjev

stric. To je bil iznajdljiv možakar, dobro je obvladal posle z lesom in odkupom zemljiških parcel. Kot se spomni Boris Požar, je dosti slabše obvladal vožnjo avtomobila. V tistih časih je bil prvi, ki si je omissil nakup avtomobila, vendar je svojo dragoceno Balillo zelo hitro obtolkel, in si je zato po potrebi občasno raje najel šoferja.

Predjamska panorama je bila tudi večkrat prizorišče za snemanje filmov. Leta 1963 so tam snemali film Winnetou z že pokojnima igralcema Pierrom Briceom in Karin Dor. Znan je tudi prizor iz filma Božji oklep, ko se je igralec Jackie Chan spustil po vrvi s 123 m visoke razgledne točke do odprtine nad gradom.

Besedilo: Marino Samsa; fotografije družina Požar.

Boris Požar, leta 1967.